

Standardtitelblad

til seminaropgaver, praktikrapporter, projekter og specialer

Titelbladet placeres i opgaven umiddelbart efter selvvalgt forside

Til **obligatorisk** brug på alle ovennævnte opgavetyper på:

- BA - politik og administration
- BA – samfundsfag som centralt fag og tilvalgsfag
- Kandidat – politik og administration
- Kandidat – samfundsfag som centralt fag og tilvalgsfag
- Cand. it i it-ledelse

Uddannelse: Kandidat - Politik og Administration	Semester: 10
Udarbejdet af (Navn(e)) Emil Jensen (Studienummer: 20051288)	Modul
Opgavens art (seminaropgave, projekt, bachelorprojekt, praktikrapport eller speciale): Speciale	
Titel på opgave: Politisk legitimitet og demokrati i Thailand	
Vejleders navn: Johannes Dragsbæk Schmidt	
Afleveringsdato: 15. august 2011	
Antal normalsider (excl. bilag, indholdsfortegnelse og litteraturliste): 76,7	
Antal anslag (excl. bilag, indholdsfortegnelse og litteraturliste): 184.073	
Tilladte normalsider jf. studieordning/formalia i moodle: 75	

OBS! Hvis du overskrider de tilladte antal normalsider, kan din opgave afvises efter aflevering

Abstract

At the beginning of the twenty-first century, Thailand once again suffered political instability. In April-May 2010, large numbers of demonstrators questioned the legitimacy of the Abhisit government until the conflict was finally dissolved by the military in a very violent manner. The roots of the recent turmoil can be found in the 2006 military coup that brought down the democratic elected Thaksin government. The coup that was supported by the Thai establishment and conservative elite had yet again shown its ability to intervene in the Thai political process in order to consolidate its control in the country.

This thesis demonstrates the importance of political legitimacy as a mean for the conservative elite to stay in control. By referring to the discourse of the Abhisit government – advocating that Thailand is a liberal democracy – it is investigated how political legitimacy is achieved by the conservative elite. The thesis argues that traditional norms and values – and especially the monarchy – play an important role in this sense. Also it is shown that the discursive use of liberal democracy has an important impact on Thai democratization.

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning.....	- 6 -
2.	Problemfelt.....	- 7 -
2.1	Thailand og den aktuelle tilstand.....	- 7 -
2.2	Problemfelt og problemformulering.....	- 10 -
2.2.1	Uddybning af problemformuleringen	- 12 -
2.3	Specialets opbygning.....	- 16 -
3.	Metode	- 18 -
3.1	Teoretiske overvejelser	- 18 -
3.1.1	Argumentation for og udvælgelse af teori og teoretikere	- 18 -
3.2	Empiriske overvejelser.....	- 20 -
3.3	Generelle metodiske overvejelser.....	- 20 -
3.4	Videnskabsteoretiske overvejelser.....	- 22 -
3.5	Casen: Abhisit-regeringens diskurs	- 23 -
4.	Teori	- 25 -
4.1	Diskurs.....	- 25 -
4.2	Stat, regime, regering.....	- 25 -
4.3	Demokrati.....	- 28 -
4.3.1	Den liberale demokratiforståelse.....	- 28 -
4.3.2	Den thailandske demokratiforståelse.....	- 32 -
4.3.3	Opsummering.....	- 39 -
4.4	Politisk legitimitet.....	- 39 -
4.4.1	Indledende bemærkninger.....	- 40 -
4.4.2	Definition af politisk legitimitet	- 42 -
4.4.3	Hvad indgår i politisk legitimitet?	- 43 -

4.4.4	Diskussion af de fire elementer.....	46 -
4.4.5	Opsummering.....	51 -
5.	Analysedel 1: Abhisit-regeringens demokratiske diskurs	52 -
5.1	Redegørelse for diskursen	52 -
5.1.1	Generelle udmeldinger	53 -
5.1.2	Retssystemet og lovgivningen.....	55 -
5.1.3	Mediefriheden.....	56 -
5.1.4	Centrale forbehold	57 -
5.1.5	Opsamling på Abhisit-regeringens diskurs	58 -
5.2	Vurdering af diskursen.....	59 -
5.2.1	Mediefriheden og læse majesté-lovgivningen.....	59 -
5.2.2	Retssystemet og forfatningsdomstolen	62 -
5.2.3	Menneskerettighedssituationen	64 -
5.3	Delkonklusion.....	66 -
5.3.1	Opsummering af Abhisit-regeringens diskurs.....	67 -
5.3.2	Abhisit-diskursen rolle i forhold til opnåelsen af politisk legitimitet	67 -
6.	Hvordan undersøges politisk legitimitet i Thailand?.....	71 -
6.1	Samspil mellem TSD og politisk legitimitet.....	71 -
6.2	Udvikling af undersøgelsesspørgsmål.....	72 -
7.	Anden analysedel – opnåelse af politisk legitimitet.....	75 -
7.1	De traditionelle normer og værdiers rolle	75 -
7.2	Monarkiets rolle.....	76 -
7.2.1	Diskursens italesættelse og kong Bhumibols betydning i et historisk perspektiv....	77 -
7.2.2	Konkrete virkemidler.....	78 -
7.2.3	Opsummering.....	81 -
7.3	Den liberale demokratiforståelses rolle	81 -

7.3.1 'Clean politics'-diskursen.....	- 82 -
7.3.2 Opsummering.....	- 85 -
7.4 Demokratiske konsekvenser.....	- 86 -
7.4.2 Opsummering.....	- 89 -
7.5 Delkonklusion.....	- 89 -
8. Konklusion.....	- 91 -
9. Perspektivering.....	- 93 -
10. Litteraturliste.....	- 94 -
10.1 Bøger.....	- 94 -
10.2 Artikler.....	- 96 -
10.3 Websider og avisartikler.....	- 99 -
10.4 Rapporter.....	- 102 -
10.5 Andet.....	- 102 -

1. Indledning

Historisk set har Thailand været genstand for flere højspændte og ustabile perioder, hvilket klarer sig illustrere af, at ni statskup¹ har fundet sted siden 2. verdenskrig – det seneste i 2006 og at Thailand siden 1932 har skiftet grundlov 18 gange (Connors 2008: 3; Dalpino, 2010: 260). Det er derfor ikke overraskende, at landet i visse perioder gennemlever ustabilitet. Således heller ikke som senest, i april og maj måned 2010, hvor flere års tilløb til uroligheder kulminerede med nogle af de værste af slagsen i landets historie med flere sårede og døde som følge.

I denne historiske tradition af oprør, omvæltninger og uroligheder har stået en kamp om hvilke grupper og aktører, der skal udgøre magtbasen i landet. En kamp hvis sejrherre længe har kunnet karakteriseres ved et regime bestående af militæret, monarkiet og den konservative del af eliten. Kongen spiller her en enestående vigtig rolle og opfattes blandt hovedparten af thailerne, som den ultimativt samlende faktor i landet. Set i et vestligt liberalt perspektiv har den thailandske demokratiseringsproces, der indledtes ved revolutionen i 1932, i forhold til monarkiet, måttet finde sig i en plads i skyggen kun afbrudt af enkelte lysstråler i 1973 og 1992, hvorfor det thailandske demokrati, ud fra dette perspektiv, i dag er yderst skrøbeligt.

En afgørende faktor i forhold til ovenstående udvikling har været hvorvidt det, blandt de grupper i landet der har bejlet til magten, er lykkedes at fremstå legitime. Regimet står også her som vinderne, da de særligt i kraft af monarkiet har kunnet italesætte en for dem selv fordelagtig dagsorden, trods historisk at have været udfordret fra såvel kommunismen som forskellige demokratiske styreformere og aktuelt fra en del af befolkningen, der refereres til under betegnelsen 'rødskjorter'.

I et speciale, der ønsker at tegne et billede af Thailand og de vanskeligheder der har kunnet observeres især de senere år, må det derfor stå centralt at undersøge kampen om politisk legitimitet nærmere. Særligt hvad regimet har gjort for at opnå politisk legitimitet, hvordan det er foregået og hvilke konsekvenser det har medført.

¹ Ifølge Connors har der været ni succesfulde kup, men dertil kommer også et antal mislykkede kup (Connors 2008: 478).

2. Problemfelt

Førend der tages fat på redegørelsen for specialiets egentlige problemstilling følger herunder et indledende oprids af, hvorledes den aktuelle tilstand i Thailand kan karakteriseres.

2.1 *Thailand og den aktuelle tilstand*

En afgørende aktør og forklaringsfaktor på de seneste uroligheder i Thailand skal findes i rigmanden Thaksin Shinawatra's opstigen til magten og de afledte følger heraf. Thaksin blev premierminister i 2001 og det var startskuddet til en periode, der satte sig afgørende spor i det thailandske samfund. Særlig betydning fik Thaksins 'populistiske' politikker rettet mod de fattige dele af befolkningen, der hermed – og ganske unikt i en thailandsk historisk kontekst – fik mulighed for at modtage velfærdsydelse fra staten. For fattige thaier fik dette ikke blot reel værdi i form af muligheder de aldrig havde haft før, men også stor symbolsk værdi. Den mere vidtgående betydning heraf kan derfor ikke undervurderes, idet Thaksin formåede at fremstå som garant for, at det i et demokrati er muligt, at få sine rettigheder ført ud i livet, ved at stemme på en politiker, der lover at gennemføre det. Dette gjorde Thaksin populær blandt et flertal af befolkningen, hvilket sikrede ham et komfortabelt genvalg i 2005. Imidlertid var bagsiden ved Thaksins tid ved magten, at han i tiltagende grad satte sig selv højere end retssystemet, undergravede bureaukratiet, overtrådte menneskerettighederne i det konflikthærgede sydlige Thailand² og hæmmede mediefriheden (se bl.a. Ukrist 2008: 133-136; Connors 2007: 249-252; Baker & Pasuk, 2004). Blandt den konservative del af eliten betød en utilfredshed med disse tendenser – i kombination med en frygt for, at Thaksins populistiske politikker udkonkurrerede den magtposition, man besad i samfundet – at en større demonstrationsaktivitet blev indledt. Dette blev startskuddet til de stridigheder og konflikter, der siden har præget landet, ligesom det førte til, at iboende dybe politiske og sociale forskelle i befolkningen trådte frem på overfladen og skabte en blivende polarisering. Denne kan groft sagt karakteriseres ved to overfor hinanden modstående grupperinger³.

² Der kan her særligt henvises til den såkaldte *War on Drugs*-kampagne, der f.eks. førte til mere end 2000 dræbte i en af disse kampagner (Hewison 2008: 202).

³ Den foretagne skelnen medfører en vis forsimpning af det samlede billede og af de enkelte grupper, der indgår. For en mere nuanceret beskrivelse se bl.a.: Björn Dressel (2010) om monarkiet, Catherin Dalpino (2010) og Giles Ji Ungpakorn (2010) om militæret og Duncan McCargo (2009) om PAD og UDD.

På den ene side den konservative del af eliten⁴. Denne ses ofte som en blok på tværs af embedsværket, domstolene, militæret og de gamle forretningsimperier, men har også støtter blandt den urbane del af middelklassen særligt i Bangkok og mod syd. Gruppen har stor loyalitet over for monarkiet og traditionelle magtstrukturer, hvor dens hårde kerne repræsenteres ved alliancen ”Peoples Alliance for Democracy” (PAD)⁵, der bl.a. er kendt ved den gule farve, som repræsenterer deres loyalitet for kongen.

På den anden side står en (sandsynligvis større) del af befolkningen, særligt i Nordthailand og det befolkningsrige Nordøst samt en underklasse af taxachauffører mv. i Bangkok (ofte migranter fra landet), der føler sig forbigået og holdt nede. Disse støttes også af dele af middelklassen, herunder flere akademikere og menneskerettighedsforkæmpere. Denne grupperings hårde kerne kendes som ”United Front of Democracy against Dictatorship” (UDD) og forbindes med den røde farve. Under overfladen kan der spores tiltagende kritiske røster overfor monarkiet – særligt mod dronningens og kongens indblanding i politik – og dets vidtforegrene og velhavende institutioner, men åben kritik betragtes som læse majesté⁶ og straffes meget hårdt.

Thaksin der i øvrigt selv er en del af eliten – men som i kraft af sine velfærdsydelser er blevet et symbol for de mindre bemidlede i landet, og kan derfor siges at tilhøre den socialliberale del af eliten – befinder sig mellem de to ovennævnte grupper.

Den konservative elite fik i 2006 med militæret som drivkraft foranstaltet et kup, der afsatte Thaksin og hvor dennes parti *Thai Rak Thai* (Thais love Thais) blev opløst. Det ublodige kup førte til en ca. ét-årig militær magtovertagelse, før der i 2007 blev stemt om og indført en ny forfatning ledende frem mod nyvalg. Til den konservative elites store utilfredshed gav vælgerne igen magten til Thaksins parti, nu under navnet *Peoples Power Party* og ny ledelse. Herefter fulgte flere politiske domstolssager og forviklinger og i sidste ende besatte de gule/PAD i november 2008 den store internationale Suvarnabhumi lufthavn i Bangkok. Man krævede den daværende regerings afgang, idet man så den som ren marionetregering for den nu korruptionsdømte og landflygtige Thaksin. Denne begivenhed ledte direkte frem til dannelsen af Abhisit Vejjajiva’s regering og magtovertagelse i december 2008, da flere af den tidligere regerings koalitions partnere i

⁴ Der optræder i specialet forskellige benævnelser for den konservative elite, herunder regime og magthaverne. ’Magthaverne’ vil være den betegnelse, der løbende anvendes i specialet som henvisning til denne gruppe. Der henvises til diskussionen i afsnit 4.2 for mere herom.

⁵ Betydningen af PAD’s indflydelse er dog seneste aftaget markant (se Kane 2011 for uddybende herom).

⁶ Lèse majesté-lovgivningen behandles mere uddybende i kapitel 5.

parlamentet endte med at skifte side og dannede *Bhum Jai Thai*-partiet (Dressel 2010: 446). Abhisit og dennes parti *Democrat Party*, landets ældste, nød godt af opbakning fra nøgleaktører i den konservative del af eliten, monarkiet og ikke mindst militærets accept af kuppet. (se bl.a. Hewison 2008: 204-205).

De røde, der var oprørte over kuppet og domstolenes favorisering af eliten, iværksatte nu en række demonstrationer, der voksede i styrke fra gang til gang. Disse var den direkte anledning til urolighederne i foråret 2010, hvor den af militæret støttede Abhisit-regering satte ind overfor demonstranterne. Konflikten blev blodig og ødelæggende. Flere opgørelse viser, at mindst 90 mennesker blev dræbt og over 2000 sårede, hvor størstedelen af ofrene udgjordes af de røde (se bl.a. Human Rights Watch, maj 2011).

Abhisit-regeringen iværksatte siden en national forsoningsproces i forsøget på at forene nationen og for at bygge bro over de af konflikten opståede dybe politiske og klassemæssige afgrunde. Imidlertid synes den nationale forsoningsproces ikke at have ført positive resultater med sig. (Kurlantzick 2011, Asian Correspondent, 13.07.11).

Det lykkedes dog for Abhisit – trods de vanskelige forhold – både at forblive ved magten, men også at skabe ro og nogenlunde stabilitet i det thailandske samfund, i hvert fald på overfladen. De rødes demonstrationsaktivitet fortsatte således og med fortsat stor opbakning. Samtidig forsøgte Abhisit – ikke overraskende – at udnytte landets gunstige økonomiske situation ved, efter inspiration fra Thaksin, at opbygge 'populistiske' velfærdsordninger (Lintner 2009: 5) – bl.a. blev der indført en pension på 500 baht pr. måned for personer over 60 år – der skulle sikre regeringen større opbakning fra det vælgersegment, som *Democrat Party* normalt har dårligst fat i, og som primært støtter Thaksin og dennes støtteparti *Phue Thai*.

Imidlertid har hverken stabilitet, forsoningsproces eller valg formået at ændre afgørende på de mere dybereliggende konflikter i det thailandske samfund.

Dette speciale indskrives sig, netop som landet er inde i en ny og afgørende periode, i kølvandet på det netop overståede valg d. 3. juli 2011, hvor Thaksin-familien – personificeret ved Thaksins søster Yingluck Shinawatra – vandt en stor valgsejr over Abhisit-regeringen. En række afgørende og uafklarede spørgsmål står nu ubesvarede. Det ene, hvorvidt Yingluck får lov at sidde ved

magten uden den konservative elites og militærets indblanding. Det andet, i forhold til usikkerheden om det forestående tronskifte som følge af kong Bhumibols skrøbelige helbredstilstand, der trods enkelte offentlige optrædener stort set har haft fast bopæl på hospitalet siden 2009. Endelig for det tredje har på det seneste verseret rygter om, at den konservative del af eliten, i erkendelse af at man ikke har vundet og stadig er langt fra at vinde et valg i dette årtusinde, er på vej til at indgå en aftale med Thaksin-eliten (Institute of South East Asian Studies, 05.07.11; Asia Times 30.06.11). En aftale der i givet fald vil indebære:

"... this deal supposedly entails the military's promise not to interfere in politics and to allow the Phue Thai to form a government without any hindrance. In return, the Phue Thai will not seek revenge against the coup makers, intrude in military affairs or remove royalist Gen. Prayuth Chan-ocha from his current position as army chief." (Institute of South East Asian Studies, 05.07.11).

Hvad udfaldet i sidste ende bliver, er svært at gisne om, hvorfor den aktuelle status i Thailand bedst synes indfanget af denne udtalelse af Thitinan Pongsudhirak's⁷:

"The election winners can't rule and the rulers can't win elections." (Wall Street Journal 30.06.11).

2.2 Problemfelt og problemformulering

I denne for Thailand afgørende periode ønskes det i specialet at sætte fokus på begrebet *politisk legitimitet*, som særligt i lyset af ovenstående illustration af den aktuelt ustabile situation i Thailand, synes relevant at se nærmere på. Således har opnåelsen af politisk legitimitet en helt grundlæggende rolle i ethvert politisk system:

"The right to rule is fundamental. Constituting the core of political organization, it (political legitimacy) affects all political activities." (Alagappa⁸ 1995: 3).

⁷ Professor i statskundskab ved Chulalongkorn University i Bangkok

⁸ Muthiah Alagappa: "*is senior fellow at the East-West center*" på Hawaii. Han er en af de centrale teoretikere i specialet, og bruges således i forhold til beskrivelsen af politisk legitimitet.

I en thailandsk kontekst forekommer begrebet særligt interessant at se nærmere på, da den konservative del af eliten på ny er udfordret af Thaksin og dennes støtter. Imidlertid kan det konstateres, at den konservative del af eliten – der i specialet betegnes som *magthaverne* – på historisk afgørende tidspunkter, hvor de tidligere har været truet, har formået, at sikre sig den afgørende politiske legitimitet. Senest indikeret ved kuppet i 2006:

”The 2006 military coup is a reminder of the continuous influence of Thailand’s traditional bureaucratic elites, civilian and military, and the immaturity of Thailand’s democratic culture.” (Dressel 2010: 448).

Specialet ønsker derfor at undersøge hvordan magthaverne i Thailand – med militæret og monarkiet som hovedaktører – har forsøgt at opnå politisk legitimitet hos befolkningen.

Følgende problemformulering er dannet:

Hvordan opnår magthaverne i Thailand politisk legitimitet og hvilken indvirkning på dette har den liberale demokratiforståelse, samt Abhisit-regeringens italesættelse af en diskurs, der fremstiller Thailand som værende et liberalt demokrati?

I forhold til den stillede problemformuleringen har det demokratiske aspekt en afgørende rolle. Således vil der i specialet blive advokeret for, at forståelsen af demokrati og politisk legitimitet er tæt forbundne begreber, hvor særligt demokratiformen har betydning for hvordan politisk legitimitet opnås.

Afgørende er det derfor at være opmærksom på, at der foruden den liberale demokratiforståelse, der står som idealet i den vestlige del af verden, også er en lang række andre demokratiforståelser, hvilket ikke mindst er tilfældet i en asiatisk kontekst. Et kendetegn for regionen har bl.a. været *Asian Values*-debatten, som opstod i kølvandet på den økonomiske vækst, hvor der blev advokeret for, at man i Asien ikke behøvede at rette blikket mod vesten, men at man havde egne og bedre fungerende værdier, som man kunne organisere samfundet efter (Hood 1998). En sådan forestilling kan også identificeres i en thailandsk demokratiforståelse, hvor andre elementer, end de den liberale demokratiforståelse advokerer for, er centrale. I specialets undersøgelse af

hvordan magthaverne opnår politisk legitimitet, er det derfor centralt at beskrive og inddrage den specifikke thailandske demokratiforståelses betydning herfor.

Herudover er det ligeledes interessant at undersøge, hvilken indvirkning den *liberale demokratiforståelse*, og det der kan betegnes som *Abhisit-regeringens diskurs*, har i forhold til legitimitetsskabelsen. De nærmere overvejelser bag dette vil blive fremført i det følgende afsnit:

2.2.1 Uddybning af problemformuleringen

Betragtes demokratiseringens udvikling i et globalt perspektiv beskrives denne af Georg Sørensen med en pointe om, at verden i dag er mere liberal end nogensinde (Sørensen 2010: 441). Ifølge Sørensen har mere end 40 lande gennemgået transformationer i mere demokratisk retning mellem 1979 og 2007, og hvor det tidligere var 40 lande, der kunne betragtes som egentlige demokratier, er dette tal nu steget til 90 (Sørensen 2010: 441). Denne udvikling er endvidere gengivet i Samuel P. Huntingtons term ”the third wave” (Huntington, 1991)⁹, der indikerede en for samtiden optimistisk tro på – hvilket specielt Francis Fukuyama¹⁰ advokerede for – at den liberale demokratiform for alvor havde slået igennem på globalt plan (Sørensen 2010: 441). Imidlertid viste denne opfattelse, ifølge flere akademikere, sig hurtigt at være utilstrækkelig. Blandt disse, repræsenteret ved bl.a. Diamond (1996), tillagde man det betydning, at der i flere lande kunne ses udviklinger, som snarere gik i retning mod autoritære styreformere. Et andet kritisk nedslagspunkt var, at en del af de lande, der syntes at være blevet demokratiserede i stedet var havnet i en situation, der kan betegnes ved begrebet ”standstill”, der indikerer, at en lang række stater aktuelt synes fanget i gråzonen mellem at være liberale demokratier og autoritære stater (Sørensen 2010: 441).

Holdes denne generelle udvikling op imod det thailandske tilfælde synes det interessant, at der aktuelt kan spores en tendens til, at den udvikling det thailandske demokrati er inde i, i tiltagende grad synes at afvige fra en vestlig liberal demokratiforståelse. Generelt er der blandt flere akademikere enighed om, at skreddet i demokrativurderingerne fra at være positive til negative, indled-

⁹ Demokratiseringsprocessen påbegyndtes i det sydlige Europa og bredte sig siden til Latin- og Centralamerika. Derefter fulgte lande i Østeuropa, i det tidligere Sovjetunionen og Afrika. Endelig har en demokratiseringsproces fortløbende fundet sted i Asien siden starten af 1970'erne (Sørensen 2010: 441).

¹⁰ I artiklen *The end of history?* fra 1989 begrundede Fukuyama sin optimisme med, at den liberale demokratiforståelse simpelthen havde udkonkurreret andre ideologier.

tes under Thaksins regeringsperiode, der påbegyndtes i 2001, som det bl.a. er påpeget af Hewison:

*”However, by this time, the TRT leadership was so powerful that arrogance had set in, as demonstrated in reprehensible actions against the democratic systems and human rights.”*¹¹ (Hewison 2008: 202).

Efter kuppet mod Thaksin i 2006 synes udviklingen at have fortsat i samme spor, hvilket kan lede til en påstand om, at Thailand befinder sig i en situation af *standstill*, jævnfør Sørensens begreb herom. En blandt flere¹² der har omtalt dette er Joshua Kurlantzick¹³ (2011). I et historisk perspektiv argumenterer Kurlantzick for, at Thailand i 1992 skabte de bedst mulige forudsætninger for at udvikle et demokrati i vestlig forstand, da hundredetusinder af borgere deltog i gadedemonstrationer for at afsætte den daværende militærregering. Således havde man en stor og uddannet middelklasse, en velkørende økonomi og et forholdsvist robust civilsamfund. Kurlantzick konstaterer desuden, at Thailand i 1999 blev karakteriseret som ”en fri nation” af demokratiorganisationen Freedom House. Imidlertid har dette ifølge Kurlantzick sidenhen ændret sig markant:

”Today, however, Thailand looks less like a success story and more like an example of how democracy can fail.” (Kurlantzick 2011).

Denne udlægning bakkes op af bl.a. den Hong Kong-baserede *Asian Human Rights Commission* der i sin 2010-rapport skriver, at Thailand i stigende grad vender tilbage til tidligere tiders autoritære styreform (Asian Human Rights Commission, 9. dec. 2010). Endvidere er Thailand i den seneste rapport fra demokratiorganisationen *Freedom House*, der årligt måler den demokratiske tilstand i verdens lande, blandt de 25 lande, der har oplevet den største nedgang i forhold til seneste måling året forinden (Freedom House 2011).

¹¹ Under henvisning til den hårdhændede ageren i det sydlige Thailand og den øgede indskrænkning af pressefriheden, som det også er nævnt i specialets indledende historiske oprids.

¹² Se f.eks. også Marshall (juni 2011), Vatikiotis (2011) eller Lintner (2009:1)

¹³ Amerikansk journalist tilknyttet tænketanken *Council of Foreign Relations*: “an [American](#) nonprofit nonpartisan membership organization, publisher, and [think tank](#) specializing in U.S. [foreign policy](#) and [international affairs](#)” (Wikipedia: “Kurlantzick”).

Interessant er det derfor, at udmeldinger fra Abhisit-regeringen – der i specialet omtales som *Abhisit-regeringens diskurs* – vidner om en anden virkelighed. Her således fra en tale af Abhisit i september 2009 på Columbia University i New York:

“As a believer in liberal democracy and as a student of politics and economics, I will offer my thoughts on how my Government intends to build Thailand into a new democratic society ... We have had 18 constitutions, we had about 24 coups, and we may have had 4 governments within the last two years. But that doesn't mean that democracy is failing in Thailand. On the contrary, democracy is vibrantly at work.” (The Nation 22.08.09).

Senere i sin regeringsperiode udtaler Abhisit i et interview, at han har levet op til sine intentioner:

But I think what I have done and what I will continue to do is just what you said: to save the parliamentary system and not let the country slide back to chaos, coup de etats and extra-constitutional changes. (Asia Times 15.12.10).

På baggrund af sådanne udmeldinger synes man snarere, at kunne forvente en bedring i demokratiets tilstand og man kan derfor spørge, hvorvidt den liberale demokratiforståelses ”forfald”, der indledtes af Thaksin er fortsat under Abhisit-regeringen?

Uanset udfaldet af dette spørgsmål¹⁴ synes det at kunne konstateres, at der fra Abhisit-regeringens side er et ønske om at fremstå demokratisk. Dette giver anledning til at spørge, hvilke bevæggrunde der er for dette? Det er her specialets vægtning af *politisk legitimitet* kommer ind i billedet.

En forklaring på ovennævnte spørgsmål kan således være, at der ses fordele i at Abhisit-regeringen fremstår demokratisk – selvom den ikke nødvendigvis er det – for at kunne opnå politisk legitimitet. En sådan udlægning underbygges af et citat fra Saitip Sukatipan¹⁵, der i en

¹⁴ Spørgsmålet vil blive berørt i kapitel 5.

¹⁵ Var på tidspunktet for citatets nedskrivning assisterende professor ved Thammasat University i Bangkok

vurdering af Chuan Leekpais¹⁶ regering, da han var Thailands premierminister fra 1992-1995, udtaler følgende:

”Poor performance is a minus for the Chuan government; but because he is regarded as a man of honesty and integrity, because there is no alternative acceptable leader, and because his government is rooted in democratic principles, Chuan’s government continues to be perceived as legitimate.” (Sukatipan 1995: 223).

I sidstnævnte del af citatet konstateres det således, at Chuan-regeringen anses som legitim, da den bygger på demokratiske principper. En antagelse kan dermed være, at Abhisit-regeringens diskurs kan indgå som et middel til at opnå politisk legitimitet.

Abhisit-regeringens diskurs inddrages således, da den på grund af den potentielle dekobling, der optræder mellem det udmeldte og den reelle virkelighed, fremstår interessant som eventuel forklaring på hvordan magthaverne opnår politisk legitimitet. Herudover har inddragelsen af diskursen den ’sidegevinst’, at det giver anledning til en karakteristik af, hvordan Thailand aktuelt befinder sig demokratisk set, dvs. hvilke aftryk begivenhederne siden kuppet i 2006 og Abhisit-regeringens tid ved magten har sat sig i denne henseende.

I problemformuleringen spørges der desuden til hvordan den liberale demokratiforståelse har betydning for opnåelsen af politisk legitimitet. Denne er inddraget, da det fulde billede af legitimitetsskabelsen ikke vil kunne gives ved blot at undersøge Abhisit-regeringens diskurs. Inddragelsen af den liberale demokratiforståelse gør det endvidere muligt, at berøre hvilke konsekvenser magthavernes bestræbelser for at opnå politisk legitimitet har for den thailandske demokratiseringsproces og hvad det betyder for fremtiden. Det skal dog nævnes, at det væsentligste i spejlet er at forstå og forklare, hvordan magthaverne opnår politisk legitimitet og kun i overordnet form at omtale konsekvenserne herfor.

Opsummeret gribes problemformuleringen således an i to dele. Første del tager udgangspunkt i forståelsen af henholdsvis den liberale og thailandske demokratiforståelse. Centralt vil her stå

¹⁶ Chuan Leekpai var desuden Thailands premierminister fra 1997 til 2001 og repræsenterede det samme parti som Abhisit, *Democrat Party*, hvilket han i øvrigt stadig er en betydningsfuld del af.

analysen af Abhisit-regeringens diskurs for derved at afgøre hvordan denne indvirker i forhold til at opnå politisk legitimitet.

Anden del udgør hovedvægten af specialet. Her foldes den egentlige analyse, af hvordan magthaverne opnår politisk legitimitet, ud. På baggrund af det teoretiske grundlag fra den første del tages der således fat på at forklare hvilken indvirkning den liberale og thailandske demokratiforståelse har for dette.

2.3 Specialets opbygning

Specialet struktur er opbygget efter den to-delte tilgang, der præsenteredes i problemfeltet. Efter foreliggende kapitel følger metodekapitlet, hvori der fremføres generelle overvejelser om validitet, generaliserbarhed og videnskabsteori. Herudover indgår overvejelser om specialets teoretiske grundlag, der indledes med en præsentation af de valgte teorier og begrundelse for, at disse er valgt. Kapitlet indeholder ligeledes en uddybning af casen, der består af Abhisit-regeringens diskurs og en nærmere uddybning af hvorfor denne er valgt som specialets genstandsfelt.

I det efterfølgende kapitel 4 følger behandlingen af specialets teori. Først gennem omtalen af demokratibegrebet der foretages ud fra den liberale og thailandske demokratiforståelse og derefter gennem behandlingen af politisk legitimitet. Herudover omtales og afgrænses de centrale begreber, der anvendes i specialet.

I kapitel 5 redegøres der for Abhisit-regeringens diskurs og det undersøges, hvorvidt den italesatte diskurs afspejler den reelle udvikling. Kapitlet kan betegnes som den første del af specialets analyse og slutes af med en delkonklusion, der diskuterer betydningen af Abhisit-regeringens diskurs i forhold til at opnå politisk legitimitet, samt de indtil videre opnåede resultaters betydning for den videre gennemgang.

I kapitel 6, der kan ses som specialets operationalisering, udarbejdes der en række undersøgelsesspørgsmål, der skal anvendes som udgangspunkt for analysen. Undersøgelsesspørgsmålene vil blive udviklet dels på baggrund af problemformuleringen og dennes betoning af at undersøge hvilke elementer, der har betydning for magthavernes opnåelse af politisk legitimitet, og dels på baggrund af en diskussion af de to teoriretninger og hvorledes de kan supplere hinanden.

Kapitel 7 består af analysen af hvordan politisk legitimitet opnås af magthaverne, hvilket sker på baggrund af de udviklede undersøgelsesspørgsmål.

Specialet afsluttes med en konklusion i kapitel 8 og en perspektivering i kapitel 9 omhandlende hvilke udfordringer magthaverne ser ud til at gå i møde i forhold til at skabe politiks legitimitet i fremtiden.

3. Metode

Specialets metodekapitel indeholder teoretiske, empiriske, generelle metodiske overvejelser samt videnskabsteori.

3.1 Teoretiske overvejelser

Som anført i problemfeltet består teorien af henholdsvis det demokratiske aspekt og aspektet omhandlende politisk legitimitet. Der vil i det følgende blive fremført overvejelser over valget af disse, samt hvilke teoretikere der anvendes.

3.1.1 Argumentation for og udvælgelse af teori og teoretikere

I forhold til det demokratiske aspekt i specialet udgør den teoretiske behandling heraf to retninger.

Den første vedrører den liberale demokratiforståelse, der har to formål. For det første skal den danne udgangspunkt for undersøgelsen af Abhisit-regeringens diskurs og for det andet skal den danne grundlag for, at den selv kan blive undersøgt i forhold magthavernes bestræbelser på at opnå politisk legitimitet. Behandlingen heraf sker gennem en indledende bred beskrivelse af det demokratiteoretiske felt hvortil bl.a. Georg Sørensen og Peter Burnell benyttes. Den liberale demokratiforståelse omtales herefter ved brug af den amerikanske politolog Robert A. Dahl, der må anses som en af klassikerne indenfor denne retning.

Foruden de ovennævnte grunde til at den liberale demokratiforståelse er medtaget, spiller den også en indirekte rolle i forhold til at vurdere den aktuelle demokratiske tilstand i Thailand på basis af den liberale demokratiforståelse. Selvom dette ikke er hovedformålet, jf. specialets problemformulering, vil der alligevel indgå en vurdering af dette i forbindelse med undersøgelsen af, om Abhisit-regeringen lever op til de bebudede intentioner.

Den anden retning består af den teoretiske behandling af den thailandske demokratiforståelse. Gennem denne opnås en specifik indsigt i de særpræg, der kendetegner den thailandske demokratiforståelse i forhold til den liberale. Viden herom er vigtig i forhold til besvarelsen af hvordan legitimitet opnås af magthaverne, hvor det antages at elementerne i den thailandske demokrati-

forståelse indgår i denne proces. Desuden indgår den thailandske demokratiforståelse i en diskussion af, hvorledes teorierne om demokrati og politisk legitimitet har relevans i forhold til hinanden, hvilket dermed kommer til at udgøre grundlaget for udviklingen af de undersøgelses-spørgsmål¹⁷, som anvendes i analysen.

Af teoretikere inddrages internationale navne som Kewin Hewison, Michael Kelly Connors, Johannes Dragsbæk Schmidt og Björn Dressel¹⁸, samt et nationalt navn i form af Thongchai Winichakul.

Teorier om politisk legitimitet bliver herefter omtalt. Politisk legitimitet er, som nævnt, afgørende for, at de siddende magthavere kan bevare deres position. Derfor kan det antages, at regimet i et givet land vil gøre hvad de kan, for at få sig selv til at fremstå legitime i befolkningens øjne. Det er derfor ønsket, at inddrage teori, der først og fremmest kan forklare grundlaget for politisk legitimitet, således at det kan undersøges, hvordan magthaverne kan opnå politisk legitimitet og herunder, hvilke midler de kan anvende. Desuden skal teorier herom bidrage med at forklare, hvilken rolle Abhisit-regeringens diskurs og den liberale demokratiforståelse har i denne henseende.

Der foreligger en del teoretiske udarbejdelser om politisk legitimitet generelt¹⁹, hvor Max Webers definition i *Economy and Society* fra 1978 er blandt de mest citerede. Ikke meget er skrevet herom i en sydøstasiatisk kontekst. Dog har Muthiah Alagappa, i *Political Legitimacy in Southeast Asia – The Quest for Moral Authority* (1995), netop udfyldt en del af dette hul, hvorfor der tages udgangspunkt i denne. Heri indgår således en diskussion af de væsentligste elementer, der kan konstituere politisk legitimitet, samt hvilke virkemidler magthaverne kan trække på for at opnå legitimitet. Det kan altså ud fra Alagappa lade sig gøre, at undersøge grundlaget for opnåelsen af politisk legitimitet og dermed hvordan magthaverne legitimerer sig selv.

I analysen af hvordan politisk legitimitet opnås indgår desuden en række teoretikere. De fleste af disse består af de allerede omtalte i forhold til den thailandske demokratiforståelse, men særligt Dressel og Hewison, der mere nærgående har beskæftiget sig med legitimitet i en thailandsk kon-

¹⁷ Udviklingen af undersøgelsesspørgsmålene foretages i kapitel 6.

¹⁸ Björn Dressel er forsker ved The Griffith Asia Institute i Australien.

¹⁹ Blandt andre væsentlige bidrag kan nævnes: C. J. Friedrich (*Man and His Government*, 1963), S. M. Lipset (*Political Man*, 1960), Reinhard Bendix (*Kings or People*, 1978) og David Apter (*The politics of Modernization*, 1965).

tekst og Thongchai Winichakul, der har set på de demokratiske konsekvenser, vil blive anvendt. Endelig er der i analysen taget anvendelse af Andrew MacGregor Marshalls netop forfattede 'historie' i fire dele²⁰ om monarkiets rolle i det thailandske samfund. Det interessante er, at Marshalls arbejde bygger på de lækkede amerikanske indberetninger, der er offentliggjort på Wikileaks (se Marshall 2011 for mere herom).

3.2 Empiriske overvejelser

Foruden de allerede omtalte teorier, der udgør et stort grundlag i specialet undersøgelse, indgår også en vis mængde empirisk data. Det primære der skal siges herom er, at det er karakteriseret ved sekundære skriftlige kilder, som er indsamlet og anvendt i de dele af specialet, hvor det har været formålstjenstligt.

De skriftlige kilder der er anvendt udgøres af følgende: videnskabelige artikler, rapporter (f.eks. Human Rights Watch, mødereferater (primært i forhold til redegørelsen af Abhisit-diskursen) og diverse vurderinger på hjemmesider eller blogs (f.eks. i forhold til belysningen af mediefrihedens rolle), der beskæftiger sig med den thailandske politiske situation. Endvidere indgår i kildematerialet en del avisartikler, hovedparten fra de to anerkendte engelsksprogede aviser i Thailand *Bangkok Post* og *The Nation*.

Fordelen ved denne relativt brede inddragelse af diverse skriftlige kilder er primært, at den nyeste og mest aktuelle viden bliver anvendt. Herved indgår de som supplerende element i forhold til de mere konsoliderede teorier, enten som støtte af disse eller ved at de giver anledning til kritiske eller nuancerende bemærkninger.

Ulempen er, at de empiriske kilder som sagt er af sekundær karakter, der således bygger på andres forestillinger, hvilket giver anledning til en række metodiske overvejelser, som vil følge i afsnittet herunder.

Samlet set udgør de anvendte engelsksprogede kilder den nyeste tilgængelige information, der findes indenfor rammen af specialets emne.

3.3 Generelle metodiske overvejelser

²⁰ Hvoraf det kun var muligt at komme i besiddelse af de to første dele under specialets udarbejdelse.

Som nævnt medfører brugen af sekundære kilder – både de empiriske og teoretiske – at der kan fremføres en generel overvejelse i forhold til validiteten af disse. Denne gælder, at man bør være opmærksom på, at der kan opstå en skævhed som følge af, disse kilder kan se anderledes på samme problemstilling, end specialet vil gøre. Dilemmaet er illustreret af en af de i specialet anvendte teoretikere i følgende citat:

“Having been engaged in many debates among this intelligentsia on these issues, I do not pretend to be objective. Rather, the article reflects my politics and perspective as a witness and participant in the course of the events.” (Thongchai 2008: 12).

Thongchais udtalelse illustrerer et velkendt problem, som man ganske vist bør være bevidst om, men som man kan tage sine forbehold for. Særligt gennem en kritisk stillingtagen til kilderne. Det er således vigtigt, at være bevidst om de forskellige teoretikers eller kilders kontekst inden budskaber herfra tages for gode varer. F.eks. betyder de to benyttede thailandske aviser, at man bør være opmærksom på den omfattende selvcensur, der praktiseres af thailandske medier, særligt som følge af monarkiets beskyttede rolle (se f.eks. Hewison 2008: 195). Desuden er det klart, at validiteten i en akademisk artikel alt andet lige må stå højere end den empiri, der kan indsamles i et indlæg på en blog. Endelig skal man, som det er påpeget af McCargo, være varsom i forhold til at anvende thailandsk skrevet litteratur om thailandsk politik, da dette kan vise sig at være vildledende:

“With a few notable exceptions, the literature in English is hastily-written and shoddy. Only a handful of Thai political scientists are currently engaged in serious empirical research.” (McCargo 1997: 10).

Derfor er selve specialets grundlag og væsentligste argumenter også bygget op om de kilder, der kan siges at være mest valide. De hyppigst anvendte teoretikere er således de, der står bag det mest respekterede forskning indenfor de områder der omtales, som det f.eks. er tilfældet med Kewin Hewison i forhold til en thailandsk kontekst.

Alt i alt vurderes det derfor at det materiale, der indgår i giver et tilstrækkeligt højt grundlag til at sikre, at validiteten har et solidt niveau.

I forhold til generaliserbarheden kan det ligeledes bemærkes, at denne, bedømt ud fra projektets teoretiske grundlag, umiddelbart er ret høj, idet hovedparten af de anvendte teoretikere alle er velbevandrede indenfor det demokratiteoretiske felt. Generaliserbarheden kommer særligt til udtryk gennem behandlingen og diskussionen af politisk legitimitet, hvor der skabes et grundlag for at undersøge politisk legitimitet i andre lande end Thailand.

Slutteligt skal nævnes specialets brug af undersøgelsesspørgsmål omtales. Disse dannes som nævnt på baggrund af det teoretiske kapitel og undersøgelsen af Abhisit-regeringens diskurs. Undersøgelsesspørgsmålene skal som et redskab i forhold til besvarelsen af analysen, så det sikres at besvarelsen af problemformuleringen holder sig inden for de rammer, der er væsentlige at undersøge.

3.4 Videnskabsteoretiske overvejelser

I dette afsnit følger en række overordnede overvejelser om specialets videnskabsteoretiske position. Overvejelser herom er centrale at medtage, da de eksemplificerer det udgangspunkt hvorfra specialets undersøgelser gennemføres. Man kan således sige, at videnskabsteoretiske overvejelser dels bidrager til at skabe overblik og sikre en rød tråd i specialet, og dels sikrer de, at man holder sig indenfor de rammer, man har sat sig som mål.

Specialets videnskabelige udgangspunkt findes, i kraft af dets fokus på diskursers betydning, i socialkonstruktivismen²¹. Da socialkonstruktivismen dækker over en lang række tilgange er der i det følgende afgrænset til 'kun' at omtale de forhold, der har betydning for specialets gennemgang. En grundpræmis i socialkonstruktivismen er at betragte verden som værende historisk og kulturelt betinget, samt at eventuelle verdensbilleder kan forandres over tid (Jørgensens og Phillips 1999: 14). Specialet har samme udgangspunkt, hvorfor det i forhold til førstnævnte får betydning hvilke historiske og kulturelle elementer, der gør sig gældende i en thailandsk kontekst. Dette vil især vise sig i forhold til opnåelsen af politisk legitimitet, hvor kulturelle kendetegn tilskrives stor betydning. I forhold til sidstnævnte opererer specialet ligeledes med en opfattelse af, at italesatte verdensbilleder (diskurser) både kan forandre eksisterende diskurser, men at de også

²¹ Hvor afgørende det videnskabsteoretiske udgangspunkt er for undersøgelsen, kan eksemplificeres ved at henvise til, at en alternativ tilgang til at studere politisk legitimitet kunne være, at basere en sådan undersøgelse på hvem der sidder på de økonomiske midler. Dvs. en strukturalistisk tilgang, hvor diskurser tillægges en mindre betydende rolle.

har en reel betydning for hvordan virkeligheden betragtes. Hele specialets grundlag, i forhold til at forklare diskurser som havende betydning for opnåelsen af politisk legitimitet, hviler således på dette grundlag. Dette kan uddybes ved den del af socialkonstruktivismen, der siger, at den sociale konstruktion af viden og sandhed har konkrete sociale konsekvenser (ibid.). Specialet deler samme opfattelse og mener dermed, at de diskurser der italesættes i forbindelse med at opnå legitimitet medfører en række konsekvenser for såvel det thailandske demokrati som samfundet i sin helhed, hvilket er et af de områder, som specialet håber at kunne bidrage til at forstå og forklare.

3.5 Casen: Abhisit-regeringens diskurs

I specialet er der i forhold til besvarelsen af problemformuleringen taget anvendelse af et single-case design. Den forståelse, der er anvendt i forhold til dette, tager udgangspunkt i Robert K. Yin (2003) definition:

“A case study is an empirical enquiry that: Investigates a contemporary phenomenon within its real-life context; when the boundaries between phenomenon and context are not clearly evident.” (Yin 2003: 13).

Yin betragter her casestudiet som en empirisk metode til at undersøge nutidige fænomener i deres konkrete kontekst. En case kan således betragtes som et fænomen, der skal forstås indenfor den kontekst, hvor den finder sted. Det er ligeledes i specialet hensigten at anvende casen på denne måde, fordi det dermed bliver muligt, at udtale sig ikke alene om casen, men også om den kontekst, som den fungerer indenfor.

Den anvendte case udgøres af den i problemfeltet omtalte diskurs italesat af Abhisit-regeringen, der søger at fremstille Thailand som værende demokratisk i liberal forstand. Jævnfør Yins case-definition er formålet med Abhisit-regeringens diskurs således, på den ene side, at forstå selve diskursen og, på den anden side, at anvende den til at forklare dels hvordan politisk legitimitet opnås af magthaverne, samt for at berøre det thailandske demokratis aktuelle tilstand. Casen kan tidsmæssigt afgrænses til perioden, hvor Abhisit var premierminister fra sidst i 2008 til august 2011. Det er således primært indenfor denne periode, at specialets undersøgelse vil tage ud-

gangspunkt, men det vil dog forekomme – særligt i analysen af hvordan politisk legitimitet opnås – at der vil blive refereret til episoder, der går længere tidsmæssigt tilbage.

4. Teori

Teorikapitlet har til formål at redegøre for og diskutere specialets to hovedteoriretninger: *demokrati* og *politisk legitimitet*.

Indledningsvist følger dog først en diskussion af de væsentligste begreber i specialet samt en redegørelse af hvordan de anvendes og afgrænses i forhold til problemformuleringen. Der er tale om begreberne *diskurs* og – i et samlet afsnit – *regering, stat og regime*.

4.1 *Diskurs*

Særligt i Thailand, som det er anført af Connors, synes diskursive konstruktioner at udgøre en afgørende betydning i såvel en historisk som nutidig kontekst:

”From the fiction of a Thai and Buddhist people to the very physical existence of the land, one can uncover a history of construction.” (Connors 2007: 6).

Diskurs har, som det blev nævnt i afsnittet om videnskabsteori, ligeledes en betydning i specialet, hvilket skal uddybes herunder.

Det diskursteoretiske felt er omfattende, men som Jørgensen og Phillips her definerer, kan diskurs i sin grundlæggende betydning forstås ved *”en bestemt måde at tale om og forstå verden (eller et udsnit af verden) på”*. (Jørgensens og Phillips 1999: 9).

Selvom denne definition er ganske overordnet svarer den godt til specialets forståelse heraf, som skal ses i forlængelse af det socialkonstruktivistiske udgangspunkt. Det er således ikke hensigten at gennemføre en omfattende diskursanalyse indeholdende en detaljeret sproganalyse af forskellige tekster, selvom diskurser flere steder vil optræde i specialet. Diskurser indgår i stedet blot som et udtryk for en italesættelse af virkeligheden, som specialet gennem teorierne om demokrati og politisk legitimitet ser nærmere på.

4.2 *Stat, regime, regering*

I forhold til de to centrale begreber i specialet, demokrati og politisk legitimitet, kan der opstå en vis forvirring om, hvad disse to begreber skal rettes imod. Når der f.eks. spørges til politisk legitimitet hos magthaverne er det nødvendig at vide, hvem disse består af. For at gøre dette klart og

for at gøre begreberne analytisk anvendelige, tages der anvendelse af Alagappas nuancering af statsbegrebet, der fremtræder ved *political identity (nation-state), type of government (regime), and the actual control and exercise of state power (government)*. (Alagappa 1995: 26). *Regime* og *government* er særligt vigtige at definere af ovenfor nævnte metodiske årsager, mens *Nation-state*²² skal forstås i en bredere betydning, hvorfor det ikke er relevant at inddrage i dette afsnit.

Et regime forstås af Alagappa ved:

”the formal and informal organization of the center of the political power, and of its relations with the broader society. A regime determines who has access to political power, and how those who are in power deal with those who are not.” (ibid.: 27).

Specialet lægger sig op ad denne forståelse, hvorved regimet ses som den instans, der udgør kernen i en stats magtstruktur. Det er i sig selv en opgave af større omfang at definere det thailandske regime til bunds²³ og hvilke aktører det består af. I specialets forståelse heraf skeles der derfor til Thitinan Pongsudhirak’s udlægning af det thailandske etablissement:

“In reality, our country is governed by an establishment made up of the monarchy, military and bureaucracy.” (Thitinan 2009).

Når der i specialet derfor henvises til regimet i Thailand, menes der etablissementet med monarkiet, militæret og bureaukratiet som nøgleaktørerne, velvidende at regime kan forstås på flere måder. Etablissementet vil, som det bl.a. fremgik af problemformuleringen, blive omtalt som *magthaverne*, som ligeledes kan siges, at være en del af den konservative elite.

På personplan kan general Prem Tinsulanonda fremføres som en nøgleaktør i regimet. Som præsident for det såkaldte *Privy Council* (gehejmerådet) har han betydelig magt i forhold til etablissementets ageren og flere anser ham som bagmanden bag kuppet i 2006 (Thongchai 2008: 30; Hewison 2008).

²² *Political identity (Nation-state)*, refererer til: *”a political community whose territorial and juridical boundaries coincide with the boundaries of a nation.”* (Alagappa 1995: 26). Selvom der ses bort fra begrebets i dette afsnit, har det betydning i andre af specialets afsnit, særligt det der omhandler den thailandske demokratiforståelse.

²³ Der kan således også være tale om flere regimer jf. Connors (2009), der redegør for forskellige regimer i Thailand i de seneste 30 år.

Undertiden har regimet været udfordret flere gange²⁴, men har gang på gang bibeholdt sin position bl.a. i kraft af de militært planlagte statskup og det der er specialets fokus: gennem dets italesættelse af faktorer der giver politisk legitimitet.

Government forstås i forlængelse heraf ved:

”Government refers to the actual exercise of political power within the framework of the regime and, more specifically, to those organizations and people charged with the duty of governing.” (Alagappa 1995: 27).

Kendetegnende for skiftende regerings roller i Thailand i forhold til regimet er, at disse sjældent udfordrer regimets grundlæggende magtposition. I tilfælde hvor det er sket, har militære kup genoprettet balancen, senest indikeret af 2006-kuppet og afsættelsen af Thaksin. Selvom nedenstående citat efterhånden er af ældre dato, synes det stadig relevant i forhold til at karakterisere tilstanden i Thailand:

”In Thailand, governments come and go, but it does not seem to matter all that much, because ‘the military and administrative structure remained intact’.” (Schmidt 1993: 130).

En stor del af forklaringen på at det forholder sig sådan i Thailand kan gives ved, at det ikke er i regimets interesse, at der opstår et politisk system, hvor der på demokratisk vis kan vælges en stærk og handlekraftig regering, der går ind for omfordeling af indkomster og lige adgang til velfærd og sociale goder. Derfor er det i regimets interesse, at regeringen uanset politisk styreform, skal være svag og ikke være i stand til at reformere samfundet.

Man kan således sige, at specialets fokusering på Abhisit-regeringen, og det billede der heraf tegnes i forhold til den demokratiske tilstand og hvorledes legitimitet opnås, kan generaliseres til regimet. Regimet udgør landets egentlige magtbase, hvorfor den egentlige fokusering på hvem der bruger legitimitet, må rettes mod dette. Dette får dermed betydning i forhold til undersøgel-

²⁴ Bl.a. som følge af kommunismen efter 2. verdenskrig eller studenteroprørerne i bl.a. 1973 og 1992. (se f.eks. Schmidt 1993: 115;125)

sen af aspektet om politisk legitimitets betydning, hvor fokus således i større grad drejes i retning af at se på regimet i stedet for Abhisit-regeringen, der har en mere underordnet betydning.

Afslutningsvist skal det dog påpeges, at som med thailandske forhold generelt, er virkeligheden dog ofte mere kompliceret end som så, og således er regeringen ikke udelukkende en marionetdukke for regimet, ligesom det heller ikke uden undtagelser kan konkluderes at skift af regeringer ikke påvirker regimet, hvilket Thaksin og fremvæksten af den røde bevægelse er en tydelig indikation på.

4.3 Demokrati

Den teoretiske behandling af demokratibegrebet sker ud fra to retninger. Den første vedrører den liberale demokratiforståelse. Behandlingen af denne indledes ved at der redegøres bredt for det demokratiteoretiske felt, hvorefter der snævres ind til at se på den liberale forståelse. Der argumenteres i den forbindelse for, at denne udgør grundlaget for de demokratier, der har rod-fæstet sig i de fleste vestlige lande, eller har udgjort grundlaget for en variation heraf, som f.eks. den socialdemokratiske demokratiforståelse i de skandinaviske lande. Afsluttende rundes af med en opsummering af de væsentligste karakteristika for det liberale demokrati.

Den anden retning beskæftiger sig med den thailandske demokratiforståelse. Formålet med afsnittet er primært at skabe overblik over den mangfoldige debat herom, samt at eksemplificere forskellen mellem den thailandske og liberale demokratiforståelse. Det grundlag der herved skabes vil senere udgøre en central rolle i specialets intention om, at undersøge og forstå hvordan politisk legitimitet opnås i Thailand på baggrund af de to demokratiforståelser, samt hvilken betydning Abhisit-regeringens diskurs har herfor.

4.3.1 Den liberale demokratiforståelse

Redegørelsen for den liberale demokratiforståelse vil blive foretaget ud fra en indledende omtale og introduktion til demokratibegrebet generelt, hvorefter der mere detaljeret vil blive redegjort for den liberale forståelse. Det skal bemærkes, at redegørelsen bevidst er indskrænket til at være meget overordnet på trods af, at en redegørelse af demokratibegrebet altid vil kunne udvides til

at medtage et mangefold af elementer. Begrundelsen for dette skal findes i, at den liberale demokratiforståelses betydning i specialet er mindre end såvel gennemgangen af den thailandske demokratiforståelse som politisk legitimitet. Ikke desto mindre er det af afgørende vigtighed at kende til den liberale demokratiforståelse flere steder. Særligt, i forhold til undersøgelsen af Abhisit-regeringens diskurs, men også som sammenligningsgrundlag i forhold til den thailandske demokratiforståelse, samt i analysen af hvordan politisk legitimitet opnås.

Den generelle demokratidebat – en introduktion

I sin helt brede betydning kan demokratibegrebet forstås på vidt forskellig vis. Man skal derfor være varsom, når man skal definere, hvad dette grundlæggende består i. Dette kan de fleste teoretikere skrive under på, således også Peter Burnell, der karakteriserer det på følgende vis:

”Democracy is an essentially contested concept. The long history of theorizing about its meaning provides few certainties about what democratization means”. (Burnell 2011: 257).

Det nærmeste man umiddelbart kan komme en samlet definition af demokrati kan tages fra det græske: *”rule by the people”*, men selvom dette er grundlaget for demokratiets udbredelse, er det stadig meget bredt formuleret og kan fortolkes på vidt forskellig vis. Burnell pointerer da også, at det græske udtryk nærmere skal forstås som: *”an inherently and debatable idea”* (ibid.: 258). Dette betyder, som det også nævntes i introduktionen, at det vil være en forsimplet antagelse blot at gøre demokrati til et enten-eller spørgsmål som alternativet til et autoritært styre:

”Regime transformation can lead to several distinct intermediate hybrid types, prefaced by labels like ‘proto’, ‘semi’, ‘quasi’, ‘limited’, ‘partial’, ‘defective’, ‘low-intensity’ and so on.” (ibid.).

Denne uklarhed til trods fremtoner alligevel en række demokratiteoretiske positioner, nogle mere historisk og geografisk forankrede end andre, og hvor den liberale forståelse i det følgende vil være i fokus.

Den liberale demokratiforståelse

Den liberale demokratiforståelse er ikke blot den dominerende retning indenfor feltet, men er også grundlaget for de principper for demokrati, som den vestlige verden har taget til sig.

Brunells påpegning af de brede fortolkningsmuligheder i forhold til forståelsen af demokrati gør sig også gældende for den liberale demokratiforståelse. Således udspringer den liberale demokratiforståelse af en stillingtagen til liberalisme på den ene side og til demokrati på den anden side:

“Liberal democracy is the name applied to political arrangements that combine two principles of Political theory: that individuals have Rights (Liberalism), and that political rule should be by the people (Democracy).” (Roskam 2008).

Kombinationen af disse beskrives af Sørensen ved følgende:

“... liberalism is concerned, not merely with the democratic foundations of state power, but also setting sharp limits to state power.” (Sørensen 2010: 442).

Dette kan illustreres ved at henvise til de tidlige liberale forkæmpere, der i en vis udstrækning var forbeholdne overfor demokratiets udbredelse, da man frygtede, at det ville hæmme forudsætninger for en liberal samfundsorden, hvor mærkesagerne bl.a. bestod af individets frihed til at leve efter forgodtbefindende, uden uønsket indblanding fra statsmagten eller fra andre personer og endvidere, at de frie markedskræfter ikke skal reguleres.²⁵

Den liberale demokratiforståelse er udviklingsmæssigt gået fra at være overvejende liberal med mindst mulig statslig indblanding til det den i dag kendetegnes ved, at visse strukturer og rammer – også selvom det til en vis grad hæmmer den personlige frihed – er indført i statsapparatet for at sikre demokratiske principper (ibid.). I forhold til sidstnævnte nærmer det sig den socialdemokratiske demokratiforståelse, der i grundtræk argumenterer for, at kapitalismen må undergå en vis kontrol for at sikre mere lighed og mere demokrati. I det omfang disse mål ikke er nået, må de sikres ved en omfordeling af værdierne, om nødvendigt på den personlige friheds bekostning og med en stærk stat ved roret (ibid.).

²⁵ Blandt andet kan der henvises til Alexis de Tocqueville i *Democracy in America* (1835 og 1840) og John Stuart Mill i *On Liberty* (1859).

“Liberal democracies usually pursue policies that encourage Capitalism and substantial private sector involvement in the economy; on this basis they are often distinguished from social democracies that favour substantial participation by the public sector in the economy and extensive income transfer policies.” (Roskam 2008).

Den socialdemokratiske demokrativariant er blot en af flere skoler, der kan identificeres på baggrund af den grundlæggende liberale demokratiforståelse (se bl.a. Held 1996). Disse kan, jf. citatet ovenfor, identificeres i spændingsfeltet af diskussionen mellem de såkaldte neoliberale, der taler for at mindske statens indvirkning på civilsamfundet yderligere og på den anden side den socialdemokratiske demokratiforståelse (Sørensen 2011: 442).

Den liberale demokratiforståelses kriterier

Ovenstående skitsering af grundlæggende forståelser af demokratibegrebet giver ikke en konkret forståelse af den liberale demokratiforståelse, hvorfor dette tages under behandling i nærværende afsnit. Desuden har afsnittet også det formål, at bidrage til en udspecificering af hvilke kriterier man skal se efter, hvis det ønskes at vurdere i hvor høj grad en stat lever op til den liberale demokratiforståelse.

Den af mange akademikere benyttede amerikanske non-profit organisation *Freedom House* (FH) er her værd at se nærmere på. Denne gennemfører på årlig basis evalueringer af den demokratiske tilstand i verdens lande og betegnes, af demokratiteoretikeren Diamond, som: *“the best available empirical indicator of liberal democracy.”* (Diamond 1996: 24). I sine evalueringer definerer FH, at demokrati som minimum repræsenterer et politisk system, indenfor hvilket befolkningen frit kan vælge hvilke personer – ud fra konkurrerende grupper eller enkeltindivider – de vil have til at lede landet. Derudover bedømmes det også, hvorvidt der er tilstrækkelig frihed, dvs. at borgerne skal have mulighed for at agere frit indenfor en række områder uden at være hæmmet af kontrol fra stat, regering eller andre grupper i samfundet, som f.eks. eliten (Burnell 2011: 259).

FH kan ud fra de målekriterier, der er opstillet på baggrund heraf, give et hurtigt og målbart overblik over den demokratiske situation i verden. Imidlertid har FH også en række svagheder:

“Still, this type of measurement is an imprecise approximation of a complex reality with many different and often contradictory aspects...” (Sørensen 2010: 443).

For at nuancere billedet og ikke mindst at gøre det mere konkret hvilke kriterier, der bør gøre sig gældende for den liberale demokratiform, er det frugtbart at skelne til Robert A. Dahl (1989), der foreslår, at et demokrati bør indeholde følgende kriterier²⁶:

- *Meaningful and extensive **competition** among individuals and organized groups (especially political parties) for all effective positions of government power, at regular intervals and excluding the use of force.*
- *A highly inclusive level of political **participation** in the selection of leaders and policies, at least through regular and fair elections, such that no major (adult) social group is excluded.*
- *A level of **civil and political liberties** – freedom of expression, freedom of the press, freedom to form and join organizations – sufficient to ensure the integrity of political competition and participation.*

(Kilde: Dahl 1989: 106-115)

Disse idealkriterier²⁷ udgør således grundlaget for den liberale demokratiforståelse. Det er således disse helt grundlæggende kriterier, der vil blive taget udgangspunkt i, når der i den resterende del af specialet henvises til den liberale demokratiforståelse.

4.3.2 Den thailandske demokratiforståelse

Dette afsnit skal bidrage til en forståelse af hvordan det thailandske demokrati forstås. Vigtigheden heraf er som udgangspunkt, at den liberale demokratiforståelse ikke alene kan forklare den thailandske demokratiske kontekst:

“More recently, attention has turned to the question of whether liberal democracy is a form of political organisation appropriate only to ‘the West.’” (Roskam 2008).

Herudfra vil der i dette afsnit blive redegjort for hvilke teoretikere, der gør sig gældende i den thailandske demokratiforståelse og hvilke synspunkter der advokeres for. Der vil særligt blive peget på, at en række faktorer har større betydning i en thailandsk kontekst end den liberale demokratiforståelse. Det er netop nødvendigt at forstå de særkender – kulturelt forankrede normer

²⁶ Andre teoretikere der ligeledes kunne være inddraget tæller Joseph Schumpeter og David Held.

²⁷ At der netop er tale om idealkriterier gør, at man skal være bevidst om, at der selv blandt foregangsstaten indenfor liberale demokratier, altid vil kunne findes punkter, hvor der optræder mangler i forhold til at opfylde de nævnte kriterier.

og værdier – der er specifikke i en thailandsk kontekst for at kunne forstå og undersøge hvordan magthaverne arbejder for at opnå politisk legitimitet. Afsnittet vil således udelukkende have til formål at bidrage med en generel viden om den thailandske demokratiforståelse. Det vil sige, at konsekvenserne af heraf, f.eks. konsekvensen ved kongens syn på den liberale demokratiforståelse, ikke vil blive omtalt her, men i stedet henlagt til analysen.

Indledende bemærkninger om den thailandske demokratiforståelse

Udgangspunktet for at der overhovedet tales om specifikke demokratimodeller for visse stater eller verdensdele kan i nyere teori ses af bl.a. Samuel Huntington²⁸. Huntington var således en af de første teoretikere, der i 1990'erne mens den sydøstasiatiske økonomi var i kraftig vækst, påpegede, at interaktionen mellem asiatiske kulturer og den økonomiske vækst betød, at man kunne tale om specifikke asiatiske demokratier. Pointen er ifølge Huntington, at de politiske systemer i disse lande har deres egen dynamik, der får dem til at udvikle sig i en bestemt retning og ikke nødvendigvis i retning af den liberale demokratiforståelse (Huntington 1991: 75-85).

Opfattelsen af en specifik demokratisk forståelse af Thailand har, foruden at have tilknytning til den bredere "Asian-Value"-debat (Hood 1998: 854-857), rødder tilbage til 1903, hvor daværende kong Chulalongkorn sagde følgende:

"one cannot cultivate rice on the Thai soil the same way wheat is cultivated in Europe." (Chulalongkorn 1989: 128).

Kong Chulalongkorns udtalelse er mere rammende end som så, da den eksplicit udtrykker grundlaget for de faktorer, der indgår i den thailandske demokratiforståelse. Huntington og Chulalongkorn berører således begge, i hver deres tid, dette element og derfor er det i det følgende centralt at forstå den thailandske demokratiseringsproces i denne optik.

Gennemgående for de forståelser der foreligger af det thailandske demokrati er, at monarkiet – og særligt kongen – ses som grundstenen. I specialet anerkendes betydningen af denne udlægning, men det må samtidig også stå klart, at en række grundlæggende elementer står som det bagvedliggende grundlag for det thailandske demokrati, hvor monarkiet kan ses som drivkraften

²⁸Samuel P. Huntington (1927 – 2008), var amerikansk politolog, som især er kendt for bogen *Clash of Civilizations* (1993).

herfor. Afsnittet har derfor, for det første, til formål at omtale hvilke kulturelle aspekter, ideer, normer og værdier, som demokratiforståelsen er dannet af. Det er dermed antagelsen, at hvis det thailandske demokrati skal forstås til bunds er det ikke nok kun at sætte det i relation til monarkiets påvirkning og betydning, idet de grundlæggende faktorer herfor kan siges at være mere sejlivede. Selvom det kan indvendes, at disse ikke nødvendigvis influerer på den retning demokratiet bevæger sig for nuværende, må de siges at have afgørende betydning for den rolle såvel monarkiet og demokratiet har fået, samt at de kan være væsentlige at kende til i forhold til den udvikling demokratiet kan tænkes at tage i fremtiden.

For at afdække disse elementer tages i det følgende udgangspunkt i Thongchai Winichakuls²⁹ (2008) betegnelse *'The conventional histography of democratisation'* samt Kevin Hewisons & Kengkij Kitirianglarps (2010) fremstilling af *Thai-Style Democracy (TSD)*.

Herefter uddybes monarkiets betydning og endelig samles der op på gennemgangen i en afsluttende opsummering.

Forståelser af det thailandske demokrati og dets elementer

I artiklen *Toppling Democracy* (Thongchai 2008) karakteriserer Thongchai en traditionel opfattelse af det thailandske demokrati, der kan forstås ved en diskurs, som er blevet den alment accepterede udlægning blandt hovedparten af den thailandske befolkning. Herom benytter han betegnelsen *'The conventional histography of democratisation'*, der af Thongchai beskrives ved en progressiv udvikling, der spænder fra 1932-revolutionen, hvor konstitutionelt monarki blev indført, og videre over de såkaldte demokratifordrende oprør i 1973 og 1992. Diskursen tilskriver monarkiet og statsoverhovedet med kongen i spidsen stor positiv betydning i forhold til at præparere landet for demokrati, især som modvægt til militærets til tider for omfattende indflydelse. Selvom det efter denne opfattelse således medgives, at der er bump på vejen italesættes disse som en naturlig del af den overordnede lineære udvikling, der i sidste ende vil betyde, at magten vil ende hos folket, efter at det i en overgang har været i hænderne på monarkiet og militæret (Thongchai 2008: 12-13).

²⁹ Thongchai Winichakul er professor i sydøstasiatisk historie ved Wisconsin-Madison University.

Til at forklare elementerne, der indgår i den thailandske demokratiforståelse, nærmere tages anvendelse af Hewison og Kitirianglarp (2010) fremstilling af af *Thai-Style Democracy (TSD)*:

"It becomes clear that there is a politically significant set of ideas, called Thai-style democracy', that is considered culturally specific in which the monarchy is its central support." (Hewison og Kitirianglarp 2010: 182).

Hewison og Kitirianglarp fremhæver særligt visse normer og værdiers betydning for forståelsen af TSD³⁰ samt modsætningsforholdet mellem den thailandske og vestlige forståelse af demokrati:

"that there is a culturally Thai way of doing politics. The 'localist' perspective views Thais culture as being incompatible with 'Western' ideas about 'democracy'." (ibid.: 181).

Herudfra fremhæves specifikt, at TSD bygger på et buddhistisk-kulturelt paradigme specielt tilpasset og formet til den thailandske befolkning (ibid.). Samme udlægning gives af Dressel, der betegner den buddhistiske religions betydning ved et sæt af værdier, der udgør kernen i den thailandske kultur:

"As a value system emphasizing meritorious action and individual responsibility, Buddhism has served as the integrative core of Thailand's traditional culture for centuries." (Dressel 2010: 452).

Den konkrete betydning af det buddhistiske-kulturelle paradigme eller hvad sættet af værdier består af, kan ifølge TSD beskrives ved: *"the 'nation's integretion, security, and spirituality'."* (Hewison og Kitirianglarp 2010: 181). De principper, der indgår heri, udtrykkes ved:

"The Buddhist cultural principles included in this approach emphasize notions of good governance, righteous leadership and the ideals of dhammic kingship." (ibid.).

Det er på baggrund af disse principper og deres betydning, at det ifølge TSD ofte anføres, at den liberale demokratiforståelse ikke kan forenes med TSD. Ofte med begrundelsen, at det liberale

³⁰ Til illustration af dette henviser de til Pattana Kitiarsa (2006): *In Defense of the Thai-Style Democracy*, unpublished paper, Asia Research Institute, National University of Singapore, 12. oktober 2006.

demokratis principper ikke kunne slå rod, da de blev forsøgt indført på et for tidligt tidspunkt, hvor befolkningen ikke var tilstrækkeligt forberedte herpå.

Endvidere er princippet om *righteous leadership* af væsentlig betydning, hvilket af TSD forstås ved, at kun en stærk leder, der regerer på baggrund af de gældende moralske principper kan samle og forene landet (ibid.: 187). McCargo giver en glimrende illustration af dette:

”In Thai democracy, the moral character of a leader is usually the point of scrutiny by the public rather than policies, ideas, leadership ability or public participation (McCargo 2002: 5).

Det buddhistiske paradigmes betydning har således ikke kun religiøs betydning, men har også indgået i et tæt samspil med forskellige regimer og regeringer, som middel til at opnå politisk legitimitet, hvilket analysen vil undersøge nærmere.

Af principperne ses desuden et tydeligt konservativt islæt i TSD i forhold til vægtningen af at bibeholde landets stærke sociale hierarkiske opdeling samt at bibeholde majoriteten af befolkningen i deres position på landet, således at de privilegerede kan opretholde deres rettigheder, og endelig, at sikre at traditionelle institutioner bevares (Hewison og Kitirianglarp 2010: 187).

Monarkiet - kong Bhumibols rolle

Monarkiets rolle skal, i kraft af sin afgørende betydning for den thailandske demokratiforståelse, omtales nærmere i dette afsnit. Dets betydning er, som nævnt, i høj grad skabt og opretholdt i kraft af den særlige position, som kong Bhumibol indtager. Hewison betegner således monarkiets afgørende rolle i forhold til at forstå den thailandske demokratiseringsproces:

“... an understanding of modern Thailand’s politics and the future of democratisation must consider the position of the monarchy.” (Hewison 1997: 59).

Et kortfattet historisk oprids viser, at Bhumibol blev indsat som konge i 1946. Indtal da havde han boet i Schweiz og vendte tilbage til Thailand efter den officielle kroning i 1950 og er i dag den længstsiddende monark i verden. Indtil 1957, hvor general Sarit Thanarat kom til magten ved et militærkup, havde monarkiet en mindre betydningsfuld position såvel politisk som kultu-

relt. Under Sarit ændrede dette sig dog. Kong Bhumibol blev her genstand for en kampagne, der iscenesatte ham som en buddhistisk hersker og som et moralsk forbillede (Ivarsson og Isager, Politiken 2008). Desuden spillede det også ind, at i takt med at USA betragtede Thailand som en hjørnesten i sin kamp mod kommunismen i Sydøstasien, fik kongens aktiviteter en national sikkerhedsdimension. Det er i denne koldkrigs kontekst, at kong Bhumibol for alvor fik defineret sin politiske rolle, som den samlende kraft og som beskytter af nation og religion (ibid.).

Som Dressel beskriver det, har kong Bhumibol i dag status af en gud eller en mytologisk figur og kritik er på grund af læse-majesté-lovgivningen³¹ dybt strafbart. Denne status er blevet bygget op gennem en bevidst promovning af kongen gennem tiden (Dressel 2010: 450)³². Bl.a. er kongen, som Dressel påpeger, blevet markedsført som *a farmer king* og som *a developer king*, hvorved hans popularitet er blevet styrket i de ikke-urbane dele af landet (ibid.: 451). Han har dermed fået opbygget et image som den rene og ufejlbare konge, der i modsætning til landets politikere, der beskyldes for korruption og magtmisbrug, er den eneste der i sidste ende forstår i hvilken retning landet skal bevæge sig:

”Recast as the righteous ruler who would guarantee stability, unity, and moral leadership against the political forces of greed, the monarch emerged increasingly legitimized in the eyes of the public, especially the urban middle class” (ibid.: 451).

Derfor har Bhumibols ageren også stor betydning for den demokratiske udvikling, hvilket Hewison & Kitirianglarp omtaler i følgende citat, der viser, at det kun med Bhumibols guidende hånd er muligt at undgå tilbageslag:

”Indeed, the failures of the democratic system since 1932 are said to be due to the People’s Party’s³³ haste to change the system. If they had followed the king, who is claimed to have wanted a more gradual democratization, the birth of democracy would not have been premature and the resulting long periods of military dictatorship would not have happened.” (Hewison og Kitirianglarp 2010: 195)

³¹ For mere om læse majesté-lovgivningen se Streckfuss 2008 og 2011 samt i undersøgelsen af Abhisit-regeringens diskurs i kapitel 5.

³² For en detaljeret redegørelse af hvordan italesættelsen af monarkiet har fundet sted se afsnit 7.2.

³³*The People's Party* (Thai: “Khana Ratsadon”): Thailands første egentlige parti, som stod bag landets overgang fra absolut monarki til konstitutionelt monarki i 1932 (Somrudee 1993: 168).

I lyset af TSD defineres Bhumibols rolle ligeledes ved nationens samlende kraft og som beskytter af nation, tradition og religion, eller med andre ord som en repræsentant for de normer og værdier det thailandske samfund er bygget op omkring³⁴:

”... the monarch’s political role is to control and watch over governments in the best interests of all the people, because the king is the father of the family-nation and a benevolent and moral leader who protects his people from all threats.” (ibid.: 188).

Argumentationen for at Bhumibol skal besidde en sådan privilegeret og ophøjet position skyldes netop, at han anses som den eneste, der kan leve op til og vise vejen for såvel den almene befolkning som landets ledere:

”... because the king has all of these virtues, all good political leaders will display respect to and loyalty for the king and must be his defenders.” (ibid.).

På grund af monarkens store betydning bliver det dermed interessant, at se på hvorledes Bhumibol selv opfatter den liberale demokratiforståelse. Herom nævner Hewison & Kitirianglarp følgende:

”Order, national unity and tradition have been constant themes in Bhumibol’s speeches throughout his long reign... The king views party politics and Western-style democracy as alien to Thai traditions.” (ibid.: 190-191).

Bhumibol advokerer altså på linje med TSD om, at demokratiet i en thailandsk kontekst er noget andet end den vestlige forståelse heraf – demokrati må følge thailandske værdier og normer. Bhumibol er desuden citeret for at sige:

³⁴ Hewison og Kitirianglarp refererer her til Kukrit Pramoj, der i denne kontekst ses som en af de store propagandister i forhold til TSD’s udbredelse og promoveringen af kong Bhumibol under særligt general Sarit Thanarits regeringstid 1957-63 (Hewison og Kitirianglarp 2010: 187).

”Thais [...] need not follow any kind of foreign democracy and should try to create our own national culture and outlook and we are capable of following our own reasoning.” (ibid.: 190-191).

Den ophøjede og kultagtige opfattelse, der er opbygget af det thailandske monarki og særligt kong Bhumibol selv, kan afsluttende opsummeres ved Hewisons ”*standard total view of the Thai monarchy*” (Hewison 1997: 59 ff.):

- *The Thai Monarchy safeguards traditions and is a timeless institution that transcends past, present and future.*
- *The king is an egalitarian ‘development king’. He is a deliverer of modernity and progress to the country and works tirelessly for the welfare of his subjects.*
- *The monarchy is a protector of the nation.*
- *The king is a benevolent guardian of democracy and a moral being above politics.*
- *The monarchy is natural to Thai society and culture: if you do not feel it, you do not understand it.*

Kilde: (Ivarsson & Isager 2010: 2).

4.3.3 Opsummering

I den teoretiske behandling af demokratibegrebet har indgået en redegørelse af henholdsvis den liberale og den thailandske demokratiforståelse. På baggrund heraf må den antagelse, der blev fremført i problemfeltet om, at der kan optræde store forskelle mellem forskellige demokratiforståelser, siges at være bekræftet. Hvor den liberale forståelse vægter kriterier som fri adgang til at ytre sig, valgprocessen, menneskerettigheder osv., er kriterierne i den thailandske forståelse i stedet udgjort af kulturelt forankrede normer og værdier med monarkiet i centrum. De to forståelser er således væsensforskellige, hvorfor det skal blive interessant at vurdere deres respektive betydning i forhold til hvordan magthaverne opnår politisk legitimitet.

4.4 *Politisk legitimitet*

Kernebegrebet i specialet, *politisk legitimitet*, skal i det følgende gennemgås. Den væsentligste begrundelse for valget af denne teoriretning, er som nævnt, at specialet ønsker at undersøge hvordan politisk legitimitet opnås af magthaverne. Herudover er politisk legitimitet relevant i forlæn-

gelse af demokratibegrebet, idet det grundlæggende gælder – hvad enten en stat kan karakteriseres ved et autoritært styre, et monarki eller et liberalt demokrati – at legitim opbakning er en grundforudsætning for at kunne regere (Alagappa 1995: 3-4). Endelig, som det vil blive uddybet senere i specialet, har en stats demokratiforståelse og de normer og værdier denne hviler på en afgørende betydning for, hvordan politisk legitimitet skabes og holdes i hævd.

Gennemgangen er struktureret ved et indledende underafsnit, hvor en række metodiske forhold vil blive omtalt. Herefter følger en definition af *politisk legitimitet*, inden der redegøres for de centrale elementer i teorien. Når den grundlæggende forståelse af teorien er på plads, følger et afsnit, der mere gennemgående diskuterer de centrale elementers betydning for hvordan politisk legitimitet opnås. Herudfra afrundes der med en opsummering af de væsentligste pointer.

4.4.1 Indledende bemærkninger

I forhold til hvilken betydning politisk legitimitet skal tillægges i specialet, og hvilke dele i begrebet der er afgrænset fra at se på, skal følgende punkter omtales.

Hos hvem skal opnåelsen af politisk legitimitet undersøges?

Politisk legitimitet kan i en thailandsk kontekst vurderes ud fra to perspektiver. Det ene har fokus på de siddende magthaveres ageren i forhold til at skabe legitimitet, hvilket dette speciale ligeledes har som fokus. Imidlertid er der også et andet perspektiv, der omhandler hvorledes oppositionelle kræfter til regimet anvender politisk legitimitet til at iværksætte modstand mod det siddende regime, jf. citatet herunder:

”As the ”language of legitimacy” often defines what is and what is not legitimate political activity, it provides a reference framework for articulating and mobilizing resistance against the incumbent government. Thus it is crucial to the understanding of politics in any country.” (Alagappa 1995: 3).

Thailands røde bevægelse er et eksempel på en sådan bevægelse, der ligesom det er tilfældet med regimet har interesse i at fremstå legitime og derfor ved brug af diverse midler forsøger at itale-

sætte sig som legitime blandt befolkningen. En undersøgelse heraf vil være et studie værd³⁵, hvilket dog er fravalgt i specialet pga. dets hovedvægtning af det førstnævnte perspektiv.

Intern/ekstern legitimitet

Der kan skelnes mellem intern såvel som ekstern legitimitet. I forhold til førstnævnte vil det være i et regimes interesse at fremstå legitimt i udlandets øjne, eksempelvis hos USA eller Kina, på grund af økonomiske, sikkerhedspolitiske eller andre strategiske interesser. Imidlertid afgrænses der i specialet til at se på den interne legitimitet, der ved brug af Alagappa kan præsenteres således:

”That consent by the public is vital for the legitimation of power today is beyond doubt.” (Alagappa 1995: 28).

Betydningen af befolkningens accept af styret er flere, men af særlig betydning er dets grundlæggende evne til at gennemføre reelle forandringer og omvæltninger af regimer, senest eksemplificeret ved *'the arab spring'* og de nordafrikanske revolutioner. I thailandsk regi har dele af befolkningen også flere gange historisk sat sig op mod styret – dog uden at det i nyere tid har resulteret i grundlæggende forandringer – og særligt vidner den aktuelle fremvækst af den røde bevægelse og Yingluckss nylige valgsejr, at den brede befolkning må tages alvorligt, hvis legitimitet vil opnås. Hvilke dele af befolkningsgrupperne magthaverne opnår legitimitet hos spiller selvsagt en vis rolle (ibid.: 28-29). F.eks. besidder eliten flere ressourcer, hvorfor denne gruppe umiddelbart må være fordelagtig at have opbakning fra. Imidlertid spiller flere forhold ind på dette. I Thailands tilfælde må landbefolkningen ligeledes tilskrives stor betydning, da alene antallet af disse kan betyde succes eller fiasko ved et valg. Det har desuden væsentlig betydning, hvem der sidder på magten og bruger politisk legitimitet til at fremme bestemte interesser. Specialet har fokus på magthaverne, der som nævnt i omtalen af *stat, regime og regering* udgøres af den konservative elite med hovedaktørerne i form af militæret og monarkiet, hvorfor man kan sige, at der tages udgangspunkt i denne ”gruppes” brug af politisk legitimitet, som den forsøger at opnå fra befolkningen.

Politisk legitimitet som succes eller proces?

³⁵ Se dog perspektivering i kapitel 9 for mere om dette.

Et sidste forhold der skal nævnes er, at formålet med inddragelsen af politisk legitimitet ikke er, at vurdere hvorvidt magthavernes bestræbelser for at opnå politisk legitimitet har været en succes. Det centrale er snarere, som anført i problemfeltet, at fokusere på processen der dækker over hvordan legitimiteten søges opnået, med hvilke midler det sker, samt dets konsekvenser.

4.4.2 Definition af politisk legitimitet

Velvidende at politisk legitimitet er blevet belyst af en række teoretikere³⁶ tages der i det følgende udgangspunkt i Alagappas forståelse heraf:

”Political legitimacy may be defined as ‘the belief in the rightfulness of a state, in its authority to issue commands, so that the commands are obeyed not simply out of fear or self-interest, but because they are believed to have moral authority, because subjects believe that they ought to obey.’” (Alagappa 1995: 2).

Som det også er tilfældet med bl.a. Weber, ser Alagappa autoritet som grundlæggende for, at politisk legitimitet kan opnås. Der skal således være en opbakning og tro til, fra de der bliver styret, at de styrende led i en stat gør det ud fra accepterede og moralsk forsvarlige grunde og ikke som følge af tvang. Dette gælder, jf. nedenstående, uanset om styret er monarkisk, autoritært eller et liberalt demokrati:

“The legitimation of power relies on the conviction of the governed that their government (whether democratic, monarchic, communist, theocratic, or authoritarian) is morally right and they are duty-bound to obey it. In the absence of such conviction there can only be relations of power, not of authority, and political legitimacy will be contested.” (ibid.).

Dette betyder således, at en forudsætning for at opnå autoritet er, at man nyder moralsk opbakning blandt befolkningen. Hvis ikke vil magtudøvelsen være forladt til at hvile på ”rå magtanvendelse”, som ofte vil lede til ophedede konflikter.

³⁶ Er omtalt i afsnit 3.1.1 i metodekapitlet.

”Recognition of authority is one possible outcome; resistance, rebellion, and revolution are also possible.” (ibid.: 14).

Alagappa henviser bl.a. til urolighederne i Thailand i 1992³⁷, ligesom de seneste uroligheder i landet i 2010 også kan forklares ud fra manglende opbakning blandt dele af befolkningen. Eller for den sags skyld den aktuelle udvikling i Nordafrika og Mellemøsten, hvor flere regimer har mistet deres legitimitet.

”If the government is perceived as legitimate, however, the social, political, and economic costs of governance will be low and the government’s capacity to promote its political and socioeconomic goals will be enhanced.” (ibid.: 4).

4.4.3 Hvad indgår i politisk legitimitet?

Det er ikke tanken, at der her skal følge en omfattende og detaljeret udredning af de forskellige elementer i politisk legitimitet. Ikke desto mindre er det dog vigtigt, at omtale de mest betydningsfulde af disse for at tilegne sig en grundlæggende viden, der kan bruges i de efterfølgende diskussioner, samt i analysen hvor begrebet udgør en vigtig del af fundamentet. Desuden gør begrebets kompleksitet, at ikke alle nuancer kan medtages i gennemgangen.

”legitimacy is a complex, dynamic, variegated feature and a matter of degree rather than a simple dichotomy of legitimacy/illegitimacy” (Alagappa 1995: 25).

Netop derfor tages der i det følgende udgangspunkt i fire elementer, som Alagappa selv anvender til at afdække begrebet. Elementerne skal ikke betragtes som isolerede fra hinanden, men som del af en helhed, der hver især bidrager til at beskrive bestemte dele af politisk legitimitet, hvorfor de vil udgøre rygraden i forståelsen af begrebet. De fire elementer fremgår ved:

”Thus legitimacy comprises four key elements: Shared norms and values, conformity with established rules for acquiring power, proper and effective use of power, and consent of the governed.” (ibid.: 15).

³⁷ Urolighederne i maj 1992, også kaldet *Black May*, opstod som protest mod militærkuppet året forinden hvor general Suchinda Kraprayoon overtog magten fra Chatichai Choonhavans regering (se f.eks. Hewison 2008: 199).

Shared Norms and Values

Alagappas forståelse af *shared norms and values* defineres ved:

“... essentially belief systems or ideologies that specifies how things ought to be. They determine the type of political system and hence the structure of domination. Shared norms and values can be interpreted as normative regulation of society on the basis of universal consensus.” (Alagappa 1995: 15).

*Shared norms and values*³⁸ er således en betegnelse for de grundlæggende værdier, normer og antagelser, der initierer og udgør byggestenene for det politiske system.

Hvor stor og dybtgående betydning normer og værdier reelt har, kan altid diskuteres ud fra en given situation, ligesom der også er rettet en række kritikpunkter, hvor en sådan diskussion tages op.³⁹ Det er ikke hensigten her at gå i dybden med en sådan diskussion, men i stedet skal det fremhæves, at normer og værdier udgør et helt centralt element i forhold til at undersøge hvordan politisk legitimitet opnås. Dette skyldes især, at de bidrager til at skabe social sammenhæng blandt befolkningen, og da det samtidig blandt magthaverne er essentielt at have så stor opbakning blandt befolkningen som muligt, bliver kampen om normer og værdiers helt afgørende for politisk legitimitet. Denne dynamik vil blive uddybet senere

Conformity with Established Rules

Væsentligheden ved *shared norms and values* har afgørende betydning for det næste element – de grundlæggende regler som et regime er bygget op om:

”The creation of shared norms and values contributes to the development of a well-established regime in which the rules for acquisition of power are clearly specified, commonly accepted, and scrupulously observed.” (Alagappa 1995: 20).

³⁸ Betegnelsen *shared norms and values*, eller på dansk *fælles normer og værdier*, hvor såvel normer som værdier går under samme betegnelse, vil ligeledes blive anvendt i specialet.

³⁹ Kritikpunkter af ovenstående definition (se Alagappa 1995: 15-16): 1) Adfærd reguleres ikke kun af normer: *”People’s everyday conduct is likely to be grounded much more in habit, pragmatism, and expediency than in commitment to normative ends”*. 2) Udøvelse af magt kan sikre legitimitet i sig selv, hvorved normer og værdier underkendes. 3) *Shared norms and values* gør sig ikke bare gældende, de skabes først ofte gennem konflikter mellem modstridende grupper.

Enighed om normer og værdier blandt befolkning og magthavere medfører således større enighed om basale regler og overholdelsen af disse, mens dette følgelig ikke er tilfældet i mangel af overensstemmelse. Ligeledes vil den politiske legitimitet hos et regime være højnet, hvis denne regerer ud fra de opstillede regler for dette (ibid.).

Proper and effective use of power

Som det tredje element nævner Alagappa *proper use of power*, hvilket han definerer således:

”There are two aspects of the proper use of power. The first is government operating within the law or other tacitly accepted rules and procedures; the second is the effective use of power to promote the collective interest of the community – that is, performance.” (Alagappa 1995: 21).

Første aspekt er ikke overraskende tæt forbundet til ovenstående to elementer, idet graden af politisk legitimitet er betinget af, om en given regering, eller for den sags skyld et regime afhængig af magtstrukturen i den stat man betragter, arbejder indenfor lovens rammer og i overensstemmelse med fælles normer og værdier. Er dette ikke tilfældet undermineres legitimiteten, som det jf. Alagappa f.eks. skete i USA med Nixon under Watergate-skandalen eller Chatichai’s magtmisbrug i Thailand⁴⁰.

Det andet aspekts relevans begrundes af Alagappa ved, at en regering nødvendigvis må føre dets proklamerede visioner og valgløfter ud i livet. Hvis ikke vil opbakningen fra befolkningen være nedadgående, hvorfor effektiv regeringsførelse er en nødvendighed (ibid.: 22). Aspektet omkring *performance* er dog ikke så selvfølgelig som det første aspekt, da flere teoretikere ikke indregner det i deres forståelse af politisk legitimitet (bl.a. Weber og Held). Alagappa har dog ikke samme syn på dette, jf. citatet herunder:

”Exclusion of performance as a basis of authority is primarily a consequence of viewing it as “authority by inducement.” However, effective performance can be deployed to generate moral authority.” (ibid.).

Consent of the governed

⁴⁰ General Chatichai var Thailands premierminister fra 1988 til 1991 og blev afsat ved et militærkup 23. februar 1991. (Hewison 2008: 198-199).

Det fjerde element skal opfattes om en gensidig interaktion mellem såvel magthavere og befolkning, hvor begrebet *consent* tillægges betydning. Hermed henvises der, på den ene side, til den gensidige accept af eller samtykke til en regerings ret til at regere og, på den anden side, at outcome af den førte politik overholdes:

”In the political realm, to give consent is to recognize the government’s right to issue commands and to assume a duty to obey them.” ... “This, however, is not the same as blind obedience.” (Alagappa 1995: 23).

At der fra befolkningens side er opbakning, eller gives samtykke til de siddende magtudøvers handlinger, er grundlaget for at magthaverne har autoritet i befolkningens øjne. Men for at denne kan opretholdes kræver det, som anført i citatet, at også regimet/regeringen påtager sig et ansvar i forhold til at regere. Man kan sige, at dette element dermed er bygget op omkring betydningen af de allerede gennemgåede elementer, hvilket Alagappa henviser til gennem betydningen af valgdeltagelse:

”Participation in elections, while important, does not itself constitute consent. Such participation must be grounded in a firm belief in the underlying principles and must be coupled with active participation in the related institutions and procedures that constitute the system.” (ibid.).

4.4.4 Diskussion af de fire elementer

Hvor ovenstående gennemgang havde til formål på overordnet plan at redegøre for elementerne, er formålet med nærværende afsnit at nuancere billedet af disse. Der må dermed tages højde for, at Alagappas beskrivelse heraf dækker relativt bredt, hvorfor visse begreber og antagelser indenfor elementerne ikke nødvendigvis er relevante at arbejde videre med i speciales kontekst. Netop derfor den førte diskussion, der her følger.

For at indlede diskussionen kan der tages udgangspunkt i Alagappas analytiske adskillelse af de fire elementer:

”For ease of reference, the four elements of legitimacy may be labeled as normative (shared norms and values), procedural (conformity to established rules), performance (proper and effective use of state power, and consent elements.” (Alagappa 1995: 24).

I forhold hertil må det normative islæt, der fremgår af det første element, *shared norms and values*, opfattes som særligt væsentligt, da enighed om fælles normer og værdier danner grundlag for, i hvor høj grad de andre elementer kan opfyldes.

“When the normative element is strong, it will have the potential to legitimate the regime as well as the government that acquires power in conformity with the rules of the regime. Hence shared norms and values is the fundamental element.” (ibid.: 25).

Imidlertid må det også bemærkes, at der ikke forelægger eksempler på stater, hvor der er fuldstændig enighed om normer og værdier, end ikke i stater der normalvis opfattes som homogene såsom bl.a. flere skandinaviske lande. I en sydøstasiatisk kontekst, eller blandt udviklingslande som Alagappa betegner det⁴¹, synes uenigheden herom at fremstå endnu tydeligere.

”Conflict has been particularly intense in developing countries because of the newness of the nation-state and the consequent need to define its political identity, the intense competition for state power because of the access it provides to state resources, and the global ideological conflict that permeated national political discourse.” (ibid.: 18).

Ovenstående betyder, at selvom fælles normer og værdier er fundamentalt vigtige for opnåelsen af legitimitet, vil det ofte forholde sig således, at der ikke er enighed om disse og særligt ikke i udviklingslande. Dette gør dog ikke normer og værdier mindre vigtige, da det blot understreger, at magthavere eller opposition må forholde sig til, eller påvirke, de til enhver tid gældende normer og værdier, for at bibeholde eller erhverve sig magt. I udviklingslande, hvor kampen om normer og værdier er endnu mere udtalt, end blandt vestlige lande, må det derfor være særligt interessant at undersøge nærmere hvilke normer og værdier, der anvendes for at skabe legitimitet samt hvordan de eventuelt benyttes – strategisk eller ej – i en italesættelsesproces.

⁴¹ Det skal bemærkes, at der selvfølgelig er stor forskel mellem landene i den sydsøstasiatiske region og særligt i forhold til i hvilken grad de kan betegnes som udviklingslande. Pointen med afsnittet er imidlertid gennem diskussion at indikere, at Alagappas elementer skal tillægges forskellig betydning, afhængig af hvilken kontekst de holdes op imod.

Det andet element, *conformity with established rules*, har særligt betydning i sin direkte forståelse, der siger, at enighed om grundlæggende regler som en stat er bygget op omkring, samt at disse overholdes, giver legitimitet. Som tidligere nævnt gør uenighed om normer og værdier, at det kun er i et fåtal af stater, at en sådan ideel virkning kan indtræde. I udviklingslande hvor der ofte er stridigheder om disse, betyder det dermed, at de basale regler får en noget anden betydning. Dette kan bl.a. give sig udslag i følgende:

”It should be noted here that while developing countries desire to don the mantle of the modern state, traditional attitudes toward power continue to inform governance in many of them... The gap between the formal system and the actual conduct of politics in these countries may be substantial.” (ibid.: 20-21).

Alagappa betoner her, at der kan være forskel på, hvordan en stat formelt er opbygget og hvordan dette reelt afspejler, hvordan den fungerer. Det kan bl.a. give sig udslag i manglende objektivitet indenfor retsvæsenet, eller generel ustabilitet i statens virke på grund af f.eks. ofte ændrede forfatninger.

Grunden til dette er, som Alagappa nævner, at der kan være et ønske om, at fremstå moderne og demokratisk for på den måde at opnå legitimitet. Dette må forventes særligt at gøre sig gældende i forhold til opnåelsen af ekstern legitimitet, således at man kan fremstå positivt i forhold til udlandet, hvilket f.eks. kan være en fordel i forhold til at sikre, at udenlandske investorer ikke skubbes væk. I specialet er det som nævnt den interne legitimitet, der er i fokus, men også her må det antages, at et regime kan se fordele i, at italesætte sig selv som garant for at bevare normer og værdier, der er populære blandt befolkningen. Derfor må *conformity with established rules* i denne forstand tilskrives betydning for opnåelsen af politisk legitimitet.

Performance, der er et aspekt indenfor elementet *proper and effective use of power*, må ligeledes sige, at have en vis betydning. Dette kan begrundes med Alagappas argumentation om, at i såkaldte *well-established regimes*, hvor der er samspil og enighed om værdier og normer, og hvor *conformity with established rules* er opfyldt, har *performance* ikke så stor betydning i forhold til at opnå legitimitet, som det er tilfældet i knapt så udviklede stater. Dette skyldes, at de veludviklede regimer opnår

legitimitet gennem f.eks. valg, hvor den valgte regering holdes ansvarlig for dens resultater og dermed kan udskiftes.

”In less well established regimes, performance is more important in the legitimation of governments. It can also contribute to a regime’s legitimacy in the long run, although it cannot itself constitute the basis of the regime.” (ibid.: 25).

I stater, hvor valgresultatet er givet på forhånd, og/eller hvor regeringen blot er en marionet for regimet får *performance* og effektivitet større betydning. Her bliver legitimiteten i højere grad skabt på baggrund af de resultater, der leveres og kan observeres og reelt mærkes af befolkningen.

”Governments in regimes that lack the capacity for effective self-renewal will have to rely much more on effective performance to establish their right to rule.” (ibid.: 23).

Performance må derfor siges, at have vis betydning i forhold til at opnå politisk legitimitet, men det må dog også her bemærkes, at vellykket *performance* ikke er nok til at skabe et holdbart grundlag for et regime. Hertil må der igen henvises til samspillet mellem de fire elementer og særligt, at der er tilslutning til fælles normer og værdier. Yderligere er det kun på kort sigt, at legitimitet kan skabes ud fra *performance* jf. nedenstående:

”... legitimation on the basis of performance is highly contingent – and therefore, as pointed out by Weber it is unreliable as a long-term basis of authority.” (ibid.: 41).

Det sidste element *consent of the governed* er i kraft af, at det specifikt berører vigtigheden ved at sikre sig ”opbakning”, af særlig relevans. Dette er således hele grundlaget for, at man kan fremstå legitim og samtidig undersøger specialet netop, hvordan en specifik regering/regime opnår legitimitet.

”Consent is crucial, for without public recognition there can be no authority.” (ibid.: 23).

Et forhold man dog skal være opmærksom på er, at typen af regime har betydning herfor. Således nævner Alagappa, at *consent* er særligt relevant i et deltagelsesdemokrati, da dette grundlæggende bygger på, at der er opbakning og engagement til at deltage i den politiske proces såsom ved valg og gennem aktiv deltagelse i samfundsdebatten. Det vil sige, at befolkningen her er mere i centrum end i andre regimer, hvor det forholder sig anderledes. Det gælder f.eks. autoritære og totalitære regimer, hvor det har større betydning, at sikre opbakning fra bureaukratiet og strategiske grupper. Endnu mindre betydning får *consent* i rene teokratier og monarkier, idet det her gælder:

"God's will and divine right constitute the basis of authority." (ibid.: 24).

Regimetypen har dermed meget at skulle have sagt i forhold til betydningen af *consent*. I forhold til specialets kontekst, der ikke udgøres af et deltagelsesdemokrati, vil det ifølge Alagappa udvise en del af betydningen af *consent*. Imidlertid betyder den tidligere nævnte afgrænsning i forhold til opnåelsen af intern legitimitet, at *consent* har betydning for regimets opnåelse af legitimitet, men kun i det omfang det har reel indflydelse gennem f.eks. valg.

Det skal afslutningsvist i forhold til alle fire elementer nævnes, at man må tage højde for, at disse til enhver tid er påvirkelige af det, man kan kalde udefrakommende faktorer:

"Norms and values may change as a result of political, socioeconomic, and ideational changes." (ibid.: 25).

Det være sig forskellige afgørende begivenheder, over kort eller lang sigt, f.eks. udbredelsen af informationsteknologi, som har haft en stigende betydning senest i forhold til revolutionerne i Mellemøsten og Nordafrika, eller ændrede socioøkonomiske forhold. Overordnet set er det således en kompliceret proces at redegøre for hvilke faktorer, der ændrer grundlaget for opnåelsen af legitimitet, da det ikke bare er et spørgsmål om udefrakommende faktorer, men også forhold som hvad der gør, at befolkningen finder en regering legitim, f.eks. om en regering vurderes ud fra normative grunde, hvorvidt man støtter op en regering på baggrund af en kalkulation om egen nytte, eller om frygt indgår som grundlag for, hvad man støtter op om (ibid.).

Disse vanskeligheder er nødvendige at være bevidste om, men de mindsker ikke relevansen ved at anvende de fire elementer.

4.4.5 Opsummering

På baggrund af ovenstående gennemgang kan følgende forhold derfor fremdrages som væsentlige i forhold til opnåelsen af politisk legitimitet:

Magthavers succes med at opnå politisk legitimitet må grundlæggende siges at afhænge af elementet *'shared norms and values'*. Både fordi det udgør grundlaget for de andre elementer, men også fordi det er et element, der ligesom specialet, har fokus på opnåelsen af den interne legitimitet, der opnås blandt befolkningen. Derfor gælder det, at jo højere grad der er af enighed om normer og værdier, desto større legitimitet vil der være bag den siddende regering eller regime. Dog, som det også blev påpeget, har en stats magtstruktur afgørende betydning for, hvordan elementet vil indvirke. Det blev bl.a. eksemplificeret ved *conformity with established rules*, der sagde, at regimeformen har betydning for opnåelsen af legitimitet, idet der blandt regimer, hvor enigheden om fælles normer og værdier er mindre, heller ikke er enighed om grundlæggende regler. I disse tilfælde italesætter regimet ofte en virkelighed for at opnå legitimitet. Hertil bliver *'shared norms and values'* igen centrale, da disse anvendes som redskab til dette.

Performance kan også siges at have betydning, men knapt så dybtgående og på kortere sigt, hvorfor der afgrænses fra at se nærmere på elementet i analysen. *Consent* er ligeledes tvivlsom i forhold til den videre gennemgang. Der skal ikke herske tvivl om dens betydning i forhold til vægtingen af nødvendigheden ved befolkningens opbakning, men i forhold til specialets ønske om at undersøge hvordan legitimitet opnås, synes den ikke være operationaliserbar til en analyse heraf, hvorfor den fravælges.

Dette betyder, at særligt *shared norms and values* i den videre gennemgang vil indgå som det afgørende element hvorudfra undersøgelsen, af hvordan magthaverne i Thailand opnår politisk legitimitet, vil tage udgangspunkt.

5. Analysedel 1: Abhisit-regeringens demokratiske diskurs

På baggrund af de opstillede karakteristika for den liberale demokratiforståelse redegøres der for Abhisit-regeringens diskurs, hvortil der følges en tosporet tilgang:

Først følger i afsnit 5.1 en kortlægning af diskursen. Udmeldinger fra primært Abhisit selv eller fra regeringsmedlemmer vil derfor blive anvendt. Disse vil, i videst muligt omfang, blive holdt op mod den liberale demokratiforståelses karakteristika. Hermed kortlægges Abhisit-regeringens diskurs og det kan vurderes, hvorvidt denne rent faktisk afspejler det udmeldte. Forventningen er, at det kan konkluderes, at Abhisit-regeringen, ifølge egne udmeldinger, i overvejende grad lever op til disse karakteristika og dermed den liberale demokratiforståelse.

Den anden tilgang, der fremgår af afsnit 5.2, går et lag dybere og via en kritisk tilgang ”testes” diskursens gyldighed. Dette sker ved at de kriterier, med baggrund i den liberale demokratiforståelse, som Abhisit-regeringen efter egne udmeldinger lever op til, holdes op mod ”empiriske facts”. Således vil en række områder blive belyst og ved anvendelse af forhåndenværende empiri om disse områder – som de har udviklet sig under Abhisits tid ved magten – undersøges det således, om Thailand reelt efterlever den liberale demokratiforståelses kriterier. I forhold til det dette skal der dog henvises til, at det ikke vil være muligt, at leve op alle kriterier for den liberale demokratiforståelse, men såfremt diskursen skal stemme overens med den virkelige tilstand, må det som minimum kræve, at demokratiet ikke er blevet forringet under Abhisits tid ved magten.

Kapitlet rundes af med en delkonklusion, hvor de to afsnits ”findings” kommenteres og diskuteres i forhold til specialets videre forløb.

5.1 *Redegørelse for diskursen*

I dette afsnit redegøres der for Abhisit-regeringens diskurs ved at undersøge, om den lever op til de ovenfor beskrevne karakteristika for den liberale demokratiforståelse.

Et metodisk forhold for redegørelsen skal dog først kommenteres. Jævnfør specialets ’mindre omfattende’ definition af diskurser, gennemføres der således ikke en egentlig diskursanalyse indeholdende en omfattende sproganalyse. I stedet er det hensigten blot at anskueliggøre Abhisit-

regeringens diskurs, hvorfor det i høj grad bliver mængden og indholdet af den information der anvendes, der vil være bestemmende for hvad der rent praktisk er muligt at undersøge. Konsekvensen ved dette kan være, at de anførte kriterier for det liberale demokrati ikke alle kan undersøges lige grundigt. Den foreliggende information bygger primært på interviews, taler, eller artikler, hvor Abhisit udtrykker sig og visse kriterier belyses derfor mere end andre. Når dette er sagt, er det dog indtrykket, efter at have gennemgået udmeldinger fra Abhisit-regeringen fra såvel starten som slutningen af regeringens tid ved magten, at den tilgængelige information synes at dække rimeligt bredt.

Afsnittet er struktureret ved en række overskrifter, som på baggrund af den tilgængelige information, synes naturlige at omtale og som samtidig i størst mulig grad afdækker den liberale demokratiforståelses kriterier.

5.1.1 Generelle udmeldinger

Thailands nu forhenværende premierminister Abhisit Vejjajiva stillede i løbet af sin regeringstid op til en række arrangementer på universiteter og deltog i flere interviews. Med udgangspunkt i disse er der udvalgt en række citater, som belyser Abhisit-regeringen demokratiske udgangspunkt. Validiteten i afsnittet er forsøgt højnet ved at inddrage såvel ”meget” pro-demokratiske udtalelser som udtalelser, der er mere forbeholdne.

Generelt synes gennemgangen af Abhisits udtalelser at give indikation af, at man lever op til kriterierne for den liberale demokratiforståelse. De første to citater afspejler dette og samtidig spores der en afstandstagen til tidligere tiders politiske systemer i landet, hvorimod Abhisit fremstiller sig selv som et slags demokratiets anker.

“We've had a period in the past where, clearly, political parties, democratic politicians, didn't have true power. That's not the case now. And I would say that the parliamentary system is functioning.” (Council on Foreign Relations 24.09.10).

“Today, Thailand is back on track towards democracy. I consider it the duty of my government to ensure that Thailand's progress towards democracy continues apace.” (Abhisit, tale på Oxford University 14.03.09)

Et andet islæt der fremgår i udtalelserne er, at *folket* betragtes som fundamentet i demokratiet:

“No government nowadays is a legitimate government if it does not rule in the interest of its people ... I have made it clear since the first day in office that this Government intends to work for people of all colors, on a non-discriminatory basis. And we have done just that over the past nine months.” (The Nation 22.08.09).

Hvilket uddybes ved en konstatering af at folkets ønsker bør vægtes højere end enkeltpersoners eller en gruppes:

“... to prove that you must always put the people's interest before the interest of one person or one small group, and that you should never allow the use of force, violence or intimidation to affect political changes.” (Council on Foreign Relations 24.09.10).

Flere af Abhisits udtalelser viser i det hele taget, at der leves op til grundlæggende kriterier for det liberale demokrati. Et typisk eksempel på sådan en udtalelse ses herunder, hvor der vises tilslutning til gennemsigtighed, god regeringsførelse, frihed til at udtrykke sig hos både tilhængere og modstandere og respekt for menneskerettigheder:

“So this is what I have promised to the Thai people: transparency, good governance, respect for human rights and the rule of law, equal treatment and reconciliation with those with opposing views, especially by providing them with political space.” (Abhisit, tale på Oxford University 14.03.09).

Udtalelserne viser ligeledes, at Abhisit-regeringen i sine udtalelser lever op til afgørende principper for menneskerettigheder, bl.a. som det ses herunder, hvor Abhisit i et interview med Asia Times⁴², ser tilbage på håndteringen af urolighederne i foråret 2010. Ifølge Abhisit har man levet op til demokratiske og menneskeretlige principper, bl.a. retten til frit at forsamles:

⁴² Asia Times Online: www.atimes.com: Online nyhedsmagasin med 50 korrespondenter tilknyttet, der dækker 25 asiatiske lande.

”I think if people take a close look and review the series of events this year and last year they will see that as a leader I had respected the basic rights of people to peaceful assembly, that I had exercised restraint, tolerance, patience, despite a lot of things that were happening to me and the country.” (Asia Times 15.12.10).

Foruden dette generelle billede udtaler Abhisit sig mere specifikt om en række forhold. Fælles for disse er, at de alle er blevet udsat for kritik fra bl.a. internationale medier og organisationer. Kendetegnende ved Abhisits respons, samt i en bemærkning af udenrigsminister Kasit Piromya, er, at facaden om at fremstå demokratiske synes opretholdt. Områderne udgøres af *mediefriheden og retssystemet og lovgivningen* (herunder brugen af lèse majesté-lovgivningen).

5.1.2 Retssystemet og lovgivningen

Siden kuppet i 2006 har der været fremført kritiske bemærkninger om de thailandske domstoles påståede favorisering af etablissementet og herunder beskyldninger om dobbeltstandarder. De indførte særlovgivninger, som følge af urolighederne i foråret 2010, har også affødt en del kritik for at være for yderligtgående og i modstrid med menneskerettighederne. Abhisits svar på denne kritik er dog ganske modværgende og han sår ikke selv tvivl om retssystemets objektivitet. Dette ses af en udtalelse i Asia Times-interviewet:

“And the law is quite clear – even the emergency decree, in principle doesn’t really move much beyond what is already the criminal code – which is that they have to act proportionally to the threats and the problems.” (Asia Times 15.12.10)

Og igen i et svar på et spørgsmål til et arrangement i *Council of Foreign Relations* i New York:

“There is criminal procedures. And I think our justice system has high integrity ... You have to respect our judicial system also.” (Asian Correspondent 02.10.10).

I forhold til domstolenes påståede dobbeltstandarder bliver Abhisit spurgt direkte om dette i interviewet med Asia Times, hvortil han afviser, at det finder sted:

“Well it's not about symbolism, it's about the real thing. So all these cases will be determined by the courts. In all cases, it's not up to me or the government but the procedures according to the law.” (Asia Times 15.12.10).

Endelig, i samme tråd som ovenstående, afvises også kritikken vedrørende speciallovgivningerne, som Abhisit ikke ser som anderledes end de love, der også anvendes i demokratiske foregangslande:

“It's nothing more than the laws now being applied in Britain and France not allowing people to have demonstrations, or staying overnight and blocking roads and so on. And so I just hope that people will really look at the facts.” (Asia Times 15.12.10).

Lèse Majesté-lovgivningen

I et referat fra Abhisits besøg på *Oxford University* omtales Abhisits syn på lèse majesté-lovgivningen, som han på samme vis som med sikkerhedslovgivningen forsvarer ved at sammenholde den med europæiske landes lovgivninger:

“Abhisit then defended the lese majeste by saying that there are similar laws in some European countries that have constitutional monarchies ... The law itself is not necessarily undemocratic, “if you say the same thing or made the same allegation against ordinary people, you will also be taken to court...what the law does is to give protection to the royal family in the same way that libel laws protect ordinary people.” (Abhisit, tale på *Oxford University* 14.03.09).

5.1.3 Mediefriheden

Under et møde i Bruxelles i efteråret 2010 mellem EU- og ASEAN-landene fremfører Abhisit i et interview følgende som svar på kritik om tilbagegang for pressefriheden og menneskerettighederne i landet:

”...Mr. Abhisit sought to reinforce his credibility as a supporter of human rights and free speech by suggesting that the policies of the Thai government were little different from what other democracies, including the United States, would do in similar circumstances.” (New York Times 07.10.10).

I et andet interview påpeger han endvidere, at mediefriheden er i bedring:

“On freedom of expression, I would say that the mainstream media are probably enjoying more freedom than five or six years ago.” (Asia Times 15.12.10).

Hvilket uddybes under besøget hos *Council of Foreign Relations*:

“Much has been said about the emergency decree, and maybe the issue of censorship itself. I can certainly challenge you to go to Thailand, watch television, read newspapers. And I can assure you that there is space for opposition, for people who disagree with the government, and much, much more space than we've seen for quite some time in recent Thai political history.” (Council on Foreign Relations 24.09.10).

Udenrigsminister i Abhisit-regeringen, Kasit Piromya⁴³, udtrykker sig i endnu klarere vendinger i *Asia Society*, New York, september 2010:

“ I think we profess to be one of the most open societies where I think freedom of press is I think quite second to none compared to anywhere in the world ... And a lot of television debates I think going on now. We have both the government side and the opposition side appearing together on TV.” (Asian Correspondent 02.10.10).

Uomtvisteligheden i udenrigsministerens udsagn må særligt siges at komme til udtryk i ”*second to none*-sammenligningen” med resten af verden.

5.1.4 Centrale forbehold

Foruden ovennævnte pro-demokratiske udmeldinger fra Abhisit hører det med til det samlede billede, at der i udtalelserne ikke udelukkende fremføres et glansbillede af den thailandske demokratiseringsproces. Således indeholder en række udtalelser en vis grad af realisme overfor udfordringerne i forhold til at blive et liberalt demokrati.

⁴³ Om Kasit Piromya, skal det bemærkes, at denne var en hyppig taler ved PAD-forsamlinger og ifølge Lintner beskrev han PAD's belejring af Bangkoks lufthavne i 2008 med ordene: "*a lot of fun*." (Lintner 2009: 7).

Fra EU-ASEAN-mødet fremfører Abhisit en typisk problemstilling, der ofte optræder mellem lovgiver og befolkningen:

”There’s always that difficulty in terms of the balance that you have to make sure that you maintain the law, you keep law and order, and making sure that you’re not restricting the people’s right. It’s not always easy.” (New York Times 07.10.10).

Det at det ikke kan udelukkes, at den førte politik kan føre til en mindre heldig udvikling erkender Abhisit også i en kommentar om læse majesté-lovgivningen og speciallovgivningen, hvor han mener, at man skal være opmærksom på, at udviklingen ikke går i en forkert retning:

“We have the computer crime law, which I think is too restrictive, and we’ll review that. And even in cases of lese majeste, which had been made into a controversial issue, I actually set up an advisory committee so that the law would not be too liberally interpreted and used as a political tool against our people.” (Council on Foreign Relations 24.09.10).

Herudover maner han flere gange til forståelse for kompleksiteten i forhold til at indføre demokrati, som bl.a. nedenstående viser:

“I cannot say with certainty how fast Thai democracy will evolve and at what pace. But in the experience of the West, it took more than a century before democracy was fully consolidated. Much of its maturity will depend on a combination of complex factors within the country. But, most importantly, for Thai democracy, I am convinced that there cannot be a slowing down in pace.” (Abhisit, tale på Oxford University 14.03.09)

5.1.5 Opsamling på Abhisit-regeringens diskurs

I dette afsnit er Abhisit-regeringens diskurs om at fremstå demokratisk, på baggrund af en liberal forståelse, blevet undersøgt. Det overordnede billede der opnås bekræfter antagelsen om, at diskursen er reel. Således synes de fleste af kriterierne fra den liberale demokratiforståelse at blive bekræftet i udmeldingerne. Særligt gøres der meget ud af at beskrive befolkningens rettigheder til frit at kunne forsamles, til at kunne ytre sig og til at blive behandlet lige. I forhold til sidstnævnte nævnes retssystemet som en garant herfor og den kritik der har været afvises. Endelig sidestilles

Thailand flere gange med lande, som må betragtes som foregangslande indenfor den liberale demokratiforståelse.

Herudover kan der i udmeldingerne identificeres et ”bevidst” forsøg på at undgå enhver substantiel uddybning af de omtalte områder. Dette formentlig for at undgå at nævne ubehagelige detaljer, der går imod diskursen. Eksempelvis ved Abhisits forsvar af læse majesté-lovgivningen og af speciallovgivningerne, hvor det blot konstateres, at disse også anvendes i andre lande, men hvor detaljer, såsom til hvilken grad de anvendes og hvad konsekvenserne er, ikke omtales. Et sammenligningsgrundlag er således ikke til stede. I lyset af at det er en diskurs, der forsøges italesat kan det dog ikke overraske, at kritiske punkter ikke omtales.

Bl.a. dette vil blive forsøgt opvejet i afsnittet herunder, hvor Abhisit-regeringens diskurs kommer under kritisk behandling.

5.2 *Vurdering af diskursen*

Abhisit-regeringens diskurs skal i dette afsnit vurderes. Til dette formål tages anvendelse af et bredt empirisk grundlag bestående af såvel avisartikler og rapporter som mere uddybende litteratur. Undersøgelsen vil følge den samme opbygning som ovenfor og der vil så vidt muligt blive kommenteret på de udtalelser, der er fremkommet i redegørelsen af diskursen. Det er dog muligt, at enkelte supplerende oplysninger vil blive føjet til for at uddybe en bestemt udmelding. Endelig skal det bemærkes, at vurderingen af diskursen først og fremmest har for øje at teste diskursen, men gennemgangen vil samtidig også give et indblik i Thailands demokratiske status set i lyset af en liberal forståelse.

5.2.1 Mediefriheden og læse majesté-lovgivningen

I forhold til dette punkt er der fra flere sider peget på, at ytringsfriheden og vilkårene for uafhængige medier i Thailand er under hårdt pres, hvor ikke mindst radio, tv og internet-baserede medier siden 2006, og særligt siden foråret 2010, er blevet censureret og reguleret i stigende omfang (Bangkok Post, editorial 28.09.10; Bangkok Post 19.12.10; HRW januar 2011). Hvad dette bygger på, vil i det følgende blive gennemgået.

En indikator på den overordnede udvikling kan ses af Reporters Without Borders (RWB) *press freedom index*⁴⁴ fra 2010. Her er Thailand på et år faldet 23. pladser ned ad listen til en placering som nummer 153 ud af i alt 178 lande (RWB 2010). En kritik der kan rettes mod målingen er, at den bygger på individuelle opfattelser, hvorfor der årligt ses forholdsvis store udsving mellem landenes placering. Denne kritik er dog ikke nok til at afvise den overordnede tendens, der viser, at mediefriheden i Thailand synes at være på retur. Perioden med Thaksin fra 2001-2006, der omfattede en kraftig indskrænkning af mediefriheden, resulterede i at Thailand faldt fra en 59. plads på *the press freedom index* i 2004 til en 107. plads i 2005 (EU-delegationen 2010: 1). Tiden under Abhisit-regeringen har altså ført til en endnu dårligere placering. Desuden, hvor Thailand tidligere havde en bedre placering end dets nabolande i ASEAN-fællesskabet, befinder man sig nu i den nedre del af feltet⁴⁵.

Af 'EU-delegationen i Bangkok'⁴⁶ tilskrives den afgørende forklaring på tilbagegangen den udbredte brug af speciallovgivninger, der trådte i kraft i forbindelse med indførelsen af undtagelsestilstanden (*the Emergency Decree*). Dette gælder *the Criminal Code* og *the Computer Crimes Act (CCA)*, der ses som de mest restriktive indgreb i mediefriheden (EU-delegationen, 2010: 2).

Lèse Majesté-lovgivningen, der fungerer under *the Criminal Code* er særligt medvirkende. Denne for Thailand "specielle" lovgivning⁴⁷, der anvendes som værn mod majestætsfornærmelse – og som kan give op til 15 års fængsel – er de senere år er blevet håndhævet skrapere end nogensinde før. EU-delegationen betoner således:

"Charges of lèse majesté have dramatically increased, especially against online media ... In recent years, Thailand has increased from an average of around 5 cases per year before the coup to an average of approximately 136 cases

⁴⁴ RWB Er en fransk baseret NGO som advokerer for pressefrihed. Pressefrihedsindekset (Press Freedom Index) er en årlig undersøgelse af verdens landes pressefrihed baseret på en spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt RWB's underafdelinger.

⁴⁵ Indonesien (117), Cambodja (128), Singapore (136), Malaysia (141), Brunei (142), Filippinerne (156), Vietnam (165) og Burma (174).

⁴⁶ EU-delegationen i Bangkok har for at sætte fokus på den mindskede mediefrihed udarbejdet et informationspapir, hvori situationen pr. november 2010 er opridset.

⁴⁷ Det skal påpeges, at det specielle ikke består i at have en sådan lovgivning, hvilket er tilfældet i flere lande (se Streckfuss 2008 for mere herom), men snarere strengeden i loven: "Up to 1960, the frequency of lèse majesté cases was similar to that of other constitutional monarchies. From 1960 to the present, Thailand stands alone." (Streckfuss 2008: 21).

per year between 2007-2010, with the highest figures in 2009 and 2010; 164 in 2009 and at least 180 cases in 2010.” (EU-delegationen 2010:2).

Lèse majesté-lovgivningen fungerer ved, at enhver borger kan anklage hvem som helst, uden at det er en forudsætning, at man selv er involveret, hvorfor kritikken har lydt at loven ofte bliver brugt som et redskab til at angribe politiske modstandere (ibid.). Bl.a. brugte hærchefen, general Prayuth Chan-Ocha, i efteråret 2010 lèse majesté-lovgivningen som afskrækning overfor den røde bevægelse i forbindelse med dennes demonstrationsaktivitet og påståede fornærmelser mod monarkiet:

”Let me inform you that we now have evidence and are in the process of making arrests. Do not whine, because we have warned you many times and you are not supposed to do that.” (The Nation 26.10.10).

I forlængelse af og ofte i kombination med lèse majesté-lovgivningen fungerer som nævnt CCA, som i en leder i Bangkok Post bliver omtalt ved følgende:

”There are many problems with the massive media crackdown by the Abhisit government. The most obvious is the continual use of the Computer Crime Act to intimidate and silence websites, blogs, videos and other forms of legitimacy media ... With up to 120,000 websites banned, the government has surpassed the infamous and odious ‘great firewall of China’ in censorship.” (Bangkok Post, editorial 28.09.11).).

Dette har, som det anføres af EU-delegationen, ført til en udpræget nedgang i mediefriheden indenfor hele spektret bestående af: *Broadcast media (radio, television), Online media, Print media* og *Foreign press* (EU-delegationen 2010: 3-6).

Med Bertil Lintners⁴⁸ citat herunder kan det på baggrund af ovenstående opsummeres, at mediefriheden i Thailand ikke har fået det bedre under Abhisit-regeringen. Den er snarere forværret:

⁴⁸ Bertil Lintner, svensk journalist baseret i Thailand og forfatter til flere bøger om Asien, særligt Burma. Skriver løbende indlæg til Svenska Dagbladet, YaleGlobal Online, Politiken, Wall Street Journal og Asia Times Online.

“The Ministry of Information and Communication Technology claims to have shut down more than 2,000 Web sites deemed offensive to the monarchy. This drive began well before the Democrats came to power. But Abhisit's justice minister has gone a step further and suggested that the current maximum penalty for lèse majesté convictions, 15 years of imprisonment, should be extended to 25 years. This does not tally well with Abhisit's stated commitment to liberal democracy.” (Lintner 2009: 5-7).

5.2.2 Retssystemet og forfatningsdomstolen

En karakteristik af det thailandske retssystems generelle status har bl.a. Connors (2011) berørt, hvorom han nævner:

”The situation looks bleak. Thai legal institutions have undermined the legitimacy of law and its ability to shape a just social order. These institutions have been, in general, willing accomplices in the raw pursuit of power by failing to abide by any dictate other than that of positive law and power.” (Connors 2011: 117).

Til denne ikke særligt positive udlægning kan desuden tilføjes, at det indenfor retssystemet forekommer, at en ønsket domsafsigelse kan erhverves med likvide midler (ibid.). Dette er bl.a. blevet omtalt af Thongchai, der henviser til en domsafsigelse af forfatningsdomstolen, hvor Thaksin var beskyldt for at hemmeligholde sine aktiver i en række familiemedlemmers navne. Thaksin slap for straf efter angiveligt at have købt visse af dommernes stemmer (Thongchai 2008: 32).

I forhold til påvirkningen af det politiske system anfører Connors endvidere domstolens rolle i forbindelse med landets militærkup, som i stedet for at blive fordømt snarere er blevet legitimeret:

”... coups d'état have been accepted as a 'law creating fact' by the courts, thus legitimising illegal seizures of power.” (Connors 2011: 117).

Forfatningsdomstolen har en afgørende rolle i forhold til dette. Særligt har kritik været rettet mod dennes påståede dobbeltstandarder, bl.a. i forbindelse med en række sager mens Abhisit var premierminister (The Nation 30.11.10a, Connors 2011: 118). Problematikken af forfatningsdom-

stolen er knyttet til ændringen af landets forfatning, der som følge af 2006-kuppet blev ændret fra den form den havde fået i 1997. Måske mest afgørende i forhold til de senere års politiske begivenheder i landet var det, at man gjorde det lovmæssigt muligt, at forbyde politiske partier, hvis de var under mistanke for myndighedsmisbrug. Dette har retsvæsenet sidenhen benyttet sig af til at opløse fire politiske partier (Chambers 2010: 841). Det er i lyset af dette, at forfatningsdomstolen er blevet kritiseret for manglende objektivitet:

”Moreover, the quasi-judicial dismemberment of TRT based on retrospective law by an ad-hoc Constitutional Tribunal, and subsequently its successor party, People’s Power, on the basis of an article in the military-backed constitution, indicates the politicized use of law.” (Connors 2011: 105).

Det mest aktuelle eksempel på en ikke uvildig forfatningsdomstol kan ses af de såkaldte ”dissolution cases” fra sidst i 2010, hvor Abhisits *Democrat Party* stod anklaget for i to omgange at have misbrugt valgmidler på henholdsvis 29 og 258 millioner baht (The Nation 30.11.10a; The Nation 30.11.10b). Særligt den første af sagerne var, trods et mindre anklageskrift end den efterfølgende, sprængfarlig for Abhisit og flere andre i partiledelsen, der risikerede personlig udelukkelse fra politik i op til 5 år. En sådan afgørelse ville have været på linje med de tidligere sager mod Thaksins tidligere partier Thai Rak Thai og People’s Power Party, som begge blev opløst. Spændingen blev udløst ved, at forfatningsdomstolen afviste anklageskriftet for begge sager, fordi sagen var rejst for sent (fristen var 15 dage) og på forkert måde. Rene teknikaliteter betød dermed, at Democrat Party slap for videre tiltale, uden der blev taget stilling til det substantielle grundlag i anklagerne. Reaktionen herpå var præget af undren, især over hvordan forfatningsdomstolen kunne være et helt år om, efter bevisfremlæggelse og vidneføring, at nå frem til denne konklusion (The Nation 30.11.10a).

En ikke uvæsentlig forklaring på de opståede dobbeltstandarder kan af ISIS (The International Institute For Strategic Studies) begrundes ud fra en tale som kong Bhumibol holdt i april 2006, hvori han opfordrede retsvæsenet til at løse landets daværende politiske problemer, hvilket reelt var en anledning til den senere opløsning af Thaksins *Thai Rak Thai-parti* og dets efterfølger *Peoples Power Party* (IISS 2010; Thongchai 2008: 32).

Herudover kritiseres tendensen til i stigende grad at anvende særlige sikkerhedslovgivninger, ikke kun i det konflikthærgede Sydthailand, men også på nationalt plan af menneskerettighedsorgani-

sationer (HRW januar 2011). Særligt kritiseres den under urolighederne i foråret 2010 indførte undtagelsestilstand (*emergency decree*), der betød, at det militært ledede nødcenter CRES (Center for the Resolution of Emergency Situations) fik udvidede beføjelser i forhold til at anholde og retsforfølge personer.

"The decree allows the CRES to hold suspects without charge for up to 30 days in unofficial places of detention, and gives officials effective immunity from prosecutions for most acts committed while implementing the decree." (HRW januar 2011).

Ovenstående gennemgang indikerer et thailandsk retssystem, der er præget af manglende objektivitet og som er påvirkelig af politiske aktører og regimet. Dette strider imod Abhisits bebudede intentioner om et retssystem, der følger faste procedurer og har høj integritet.

5.2.3 Menneskerettighedssituationen

I det følgende gennemgås den menneskeretslige situation, som primært bygger på rapporter fra menneskerettighedsorganisationer, der kan tegne et så aktuelt billede af tilstanden som muligt. Det skal nævnes, at det billede der tegnes er af overordnet karakter, hvilket bl.a. skyldes at forhold som mediefrihed og retssystemet, der også hører under menneskerettighedsbegrebet, allerede er behandlet.

Human Rights Watch (HRW) udgav i starten af 2011 sin *World Report 2011*, hvori den tager temperaturen på menneskerettighedssituationen i mere end 90 lande over hele verden, således også Thailand, hvis tilstand, bedømt på udviklingen i 2010, beskrives således:

"Human rights in Thailand suffered a sharp and broad reverse in 2010." (HRW januar 2011).

Udtalelsen bygger for en stor del vedkommende på de allerede anførte kritikpunkter ovenfor omhandlende den forøgede brug af sikkerhedslovgivninger den indskrænkede mediefrihed samt indespærring af personer uden efterfølgende rettergang.

Herudover rettes specifikt en del kritik mod Abhisit-regeringen. Særligt på baggrund af dennes håndtering af efterspillet på urolighederne i foråret 2010 og dens intentioner om at opnå forsoning mellem de stridende parter. Rapporten retter desuden en særlig kritik af, den af regeringen nedsatte specielle militære enhed, CRES (Center for the Resolution of the Emergency Situation) og dennes ageren i forbindelse med anholdelser af regeringskritiske aktører, primært personer affilieret med UDD:

”... many UDD detainees had experienced torture and forcible interrogations, arbitrary arrest and detention, and overcrowded detention facilities.” (ibid.).

Hertil har Abhisit-regeringen sidenhen ikke vist sig samarbejdsvillig i forhold til at oplyse fakta, der kunne råde bod på disse anklager. Rapporten kaster også lys over problemer om misbrug i tjenesten af politi- og sikkerhedsstyrker og den retslige opfølgning på dette:

”Thailand has chronic problems with police and security operations that use abusive tactics. Officers responsible for horrendous misconduct have rarely faced punishment.” (ibid.).

HRW noterer sig i denne forbindelse, at sammenlignet med tilstanden under Thaksin og dennes ”war on drugs”⁴⁹, som Abhisit-regeringen officielt har taget kraftig afstand fra – synes det stadig at være tilfældet, at der blandt myndighedspersoner med ansvar for sikkerhed og lovhåndhævelse er en stor grad af korrupsion og misbrug uden at dette bekæmpes (ibid.).

På trods af de foreliggende kendsgerninger, der synes at tegne et mindre positivt billede af menneskerettighedssituationen, har Thailand samtidig forpligtet sig til at efterleve flere mål, der skulle vende udviklingen i en anden retning. Dette dog med mindre succes, som HRW påpeger:

”Thailand made a significant number of human rights pledges in its successful campaign to join the United Nations Human Rights Council, but has carried out few of them.” (ibid.).

Bedømt ud fra Human Rights Watch’s udmeldinger synes Abhisits udmelding om at regere i respekt for menneskerettigheder ikke at være opfyldt.

⁴⁹ Se mere i Connors 2011: 108-111

Betragtes den thailandske menneskerettighedssituation i et bredere perspektiv, synes situation ikke at bære præg af snarlig bedring, da flere faktorer er indvirkende herfor. Som Connors påpeger skal der være en institutionel base førend stabilitet opnås:

”Movements for rights are transitory and unless protection is institutionalised, happenstance prevails.” (Connors 2011: 117).

Med tanke på det Thailandske retssystemets status, som blev omtalt ovenfor, ser det ud til, at vejen er brolagt med forhindringer en rum tid fremover. Med dette in mente kan det virke en kende ude af trit med virkeligheden, at Abhisit-regeringen vil leve op til generelle principper for menneskerettigheder i vestlig forstand, når der er så store dybereliggende institutionelle hindringer i vejen, som Connors fremfører. Herudover er det velkendt blandt forskere, der beskæftiger sig med menneskerettigheder, at ikke-vestlige lande/udviklingslande har andre traditioner, normer og værdier, hvilket gør, at principperne for menneskerettigheder har sværere ved at slå rødder:

”... in contrast with Europe, the value of human rights may not be deeply embedded in the public culture of the society. Even where the government has ratified international human rights treaties, and human rights are written into national constitutions, human rights may not be a strong feature of the political culture.” (Freeman 2011: 343).

Derfor taler ikke blot den seneste udvikling i menneskerettighedssituationen i Thailand imod Abhisit-regeringens udmelding herom, men også de rent iboende og institutionelle forhold indikerer dette.

5.3 Delkonklusion

Delkonklusionen består af to afsnit. I det første vil resultaterne fra undersøgelsen af Abhisit-regeringens diskurs blive opsummeret.

I det andet vil den viden, der er fremkommet i specialet indtil videre blive diskuteret med henblik på at danne det grundlag, der skal anvendes til at besvare problemformuleringen.

5.3.1 Opsummering af Abhisit-regeringens diskurs

Af ovenstående kan det konkluderes, at Abhisit-regeringen i kraft af egne udmeldinger må siges at melde klart ud i forhold til at italesætte, at man går ind for den liberale demokratiforståelse. Dette selvom, der i Abhisits udmeldinger kan identificeres, at der trods alt er bevidsthed om en række barrierer, samt at processen mod at blive et 'fuldendt' liberalt demokrati tager tid.

I kapitlets anden del, hvor diskursen blev vurderet i forhold til den seneste udvikling, gav såvel aktuelle rapporter som akademiske udtalelser udtryk for, at Abhisit-regeringens bebudede intentioner, om at fremstå som et liberalt demokrati, ikke holder. Snarere synes den karakteristik, der på denne baggrund kan gives af det thailandske demokrati, at indikere en situation af *standstill* jf. Sørensens begreb. Det bør dog i forhold til den store sammenhæng bemærkes, at Thailand i forhold til flere af dets nabolande, eksempelvis Cambodja, Burma og til en vis grad Vietnam, på en lang række af kriterierne for den liberale demokratiforståelse står stærkt. Det ændrer dog ikke på konklusionen om, at diskursen ikke afspejler den reelle tilstand.

Hvilken betydning dette har i forhold til den videre gennemgang i specialet, vil blive diskuteret herunder.

5.3.2 Abhisit-diskursen rolle i forhold til opnåelsen af politisk legitimitet

Dette afsnits formål er at kæde den opnåede viden fra teorikapitlet sammen med Abhisit-diskursen. Det vil med andre ord sige, at Abhisit-diskursens relevans i forhold til at forklare magthavernes ønske om at opnå politisk legitimitet, vurderes. De pointer der kan udledes heraf inddrages efterfølgende i kapitel 6, hvor undersøgelsesspørgsmålene dannes.

Samlet set gav gennemgangen af Abhisit-regeringens diskurs et klart indtryk af, at italesættelsen af denne må have et andet formål, end et reelt ønske om at udvikle Thailand i retning af et liberalt demokrati. Dette underbygges af diskussionen af den thailandske demokratiforståelse, hvori der fremkom en række stærke barrierer for udviklingen af et liberalt demokrati, især afspejlet i

monarkiets unikke rolle, samt at de grundlæggende normer og værdier, som det thailandske demokrati (TSD) er bygget op om, divergerer fra et vestligt norm- og værdigrundlag.

Den i problemfeltet anførte problematisering af formålet med Abhisit-regeringens diskurs tilsagde blandt andet, at diskursen kunne anvendes som middel til at fremme magthavernes politiske legitimitet. Tages de teoretiske pointer fra gennemgangen af politisk legitimitet i betragtning giver disse imidlertid grund til at betvivle dette. Særlig den netop nævnte konstatering af, at de thailandske normer og værdier strider imod den liberale demokratiforståelse, må jævnfør pointen om, at politisk legitimitet først og fremmest skabes gennem de normer og værdier der er enighed om, ses som en hindring. Intet i det foreløbigt behandlede har indikeret, at der blandt den thailandske befolkning er en tro på normer og værdier, der bakker op om den liberale demokratiforståelse. Dette betyder, at Abhisit-regeringens diskurs umiddelbart ikke kan anvendes af magthaverne i forhold til at opnå politisk legitimitet. Tilbage står derfor nu spørgsmålet, hvilken rolle diskursen da spiller?

En forklaring kan identificeres ud fra nedenstående citat af Alagappa:

”In sum, then, the end of the Cold War, the commitment of the only remaining superpower to promote democratic values, the growing economic interdependence, and the growing porousness of the state impede the institutionalization of regimes based on norms that are grossly at variance with those of the international community.” (Alagappa 1995: 49).

Alagappa henviser her til det der i specialet er omtalt som den eksterne legitimitet, og forklarer denne ud fra USA's rolle i forbindelse med at verdensordenen gik fra at være bipolar til unipolar. For særligt Thailand der historisk har haft sammenfaldende interesser med USA betød dette, at det, af særligt sikkerhedspolitiske og økonomiske grunde, var en fordel at opnå legitimitet i forhold til USA. Derfor er det nærliggende, at forklare Abhisit-regeringens diskurs ud fra dette.

At den eksterne legitimitet kan forklare diskursen styrkes hvis der ses nærmere på hvilket materiale, som undersøgelsen af diskursen byggede på. Dette bestod af udtalelser, der faldt på internationale universiteter og organisationer. Med andre ord var det et internationalt publikum Abhisit talte til og heraf kan en ikke urimelig forklaring derfor være, at der særligt i en sådan kontekst er

fordele i at fremstå så vestlig som muligt for at højne den eksterne legitimitet med de interesser af økonomisk og sikkerhedspolitisk art, der måtte ligge bag en sådan kalkulation.

Ovenstående betyder, at det kan konkluderes, at Abhisit-regeringens diskurs må konstateres ikke at have indvirkning på de thailandske magthaveres ønske om at opnå intern politisk legitimitet.

Blikket rettes derfor nu mod den liberale demokratiforståelses betydning, hvor der på baggrund af en skelen til flere af de allerede anvendte teoretikere kan udledes, at den liberale demokratiforståelse har en betydning i forhold til at opnå politisk legitimitet.

Dette ses blandt andet i Thongchais kritik af *The conventional histography of democratisation*, hvor han påpeger, at monarkerne historisk set har forsøgt at hindre en liberal demokratisk udvikling med det formål selv at komme til at sidde på magten. Den liberale demokratiforståelse har således været et middel til at fremme egne interesser (Thongchai 2008: 12-13). I forlængelse af Thongchai kritiserer Hewison & Kitirianglarp TSD for at være i samme båd som styreformer som *semi-democracies*, *pseudo-democracies*, *illiberal democracies*, *hybrid regimes* og *competitive authoritarianism*. Herudfra har de følgende sammenfatning:

”Together with TSD, these are all forms of government best seen as authoritarian wolves in sheep’s clothing. Indeed, as we have indicated above, arguments for such a pseudo-democracy were attractive for Thaksin and will continue to be ideologically attractive to conservative leaders.” (Hewison og Kitirianglarp 2010: 197).

Hewison & Kitirianglarps konklusion understreger, at magthaverne ser en interesse i at fremstille ’virkeligheden’ på en bestemt måde for at opnå legitimitet, hvortil den liberale demokratiforståelse indgår som et middel.

Ovenstående bestyrker hermed relevansen ved at se nærmere på den liberale demokratiforståelses betydning i analysen. Dog må det også bemærkes, at når Hewison & Kitirianglarp betegner det thailandske demokrati som en ulv i fåreklæder, sker det ud fra en bredere inddragelse end blot at betragte det liberale demokrati som redskab til at opnå legitimitet. Særligt må monarkiets rolle og traditionelle normer og værdier, jævnfør den thailandske demokratiforståelse, siges at have en fremtrædende betydning. Andre legitimitetsskabende elementer må derfor også medregnes i analysen for at give det fulde billede af hvordan de thailandske magthavere opnår politisk legitimitet.

På baggrund af dette udgangspunkt formuleres der i næste afsnit en række undersøgelses-
spørgsmål.

6. Hvordan undersøges politisk legitimitet i Thailand?

Gennemgangen af de to teoriretninger, samt Abhisit-regeringens diskurs resulterede i, at der i det følgende arbejdes videre med et ønske om at undersøge den liberale demokratiforståelses betydning for opnåelsen af politisk legitimitet. For at strukturere analysen og ikke mindst for at sikre, at den teoretiske gennemgangs pointer ovenfor bliver inddraget udvikles der i dette kapitel en række undersøgelsesspørgsmål.

Undersøgelsesspørgsmålene udvikles først og fremmest gennem en diskussion af hvordan de to teoriretninger kan supplere hinanden. I fokus står selvfølgelig problemformuleringens spørgsmål om den liberale demokratiforståelses betydning for opnåelsen af politisk legitimitet. Derudover skal undersøgelsesspørgsmålene dog også formuleres, så de i en bredere betydning kan forklare hvilke andre elementer, der spiller ind for magthavernes opnåelse af legitimitet samt hvordan og med hvilke virkemidler den politiske legitimitet opnås. Endelig skal undersøgelsesspørgsmålene gøre det muligt, at omtale konsekvenserne for den thailandske demokratiseringsproces.

6.1 *Samspil mellem TSD og politisk legitimitet*

Den grundlæggende fællesnævner for de to retninger er betydningen af *fælles normer og værdier*, der i begge indgår som en væsentlig bestanddel. I forhold til politisk legitimitet udgør de således grundlaget for, at de andre omtalte legitimitetsdannende elementer kan opstå, hvilket også Alagappa påpeger.

“Further, production of shared values, if it is to be successful, must draw upon history and culture.” (Alagappa 1995: 17).

I forhold til det thailandske demokrati har normer og værdier i form af moral, religion og monarkiet haft afgørende betydning. Det er derfor ikke et spørgsmål om normer og værdier er centrale i forhold til at opnå legitimitet, men snarere hvordan de anvendes af magthaverne til dette formål.

“To the extent that power holders are successful in fusing all elements into a collective and appear to represent the general interest, the government and the regime it represents will be perceived as legitimate.” (ibid.: 18).

Vigtigheden ved normer og værdiers betydning udgør således omdrejningspunktet for omtalen af, hvilke konkrete virkemidler magthaverne kan benytte sig af i forhold til dette. Alagappa betegner netop dette i følgende citat:

”In the first case – the normative element – the concern is with prescribed goals or values for society on the basis of which the incumbent powers holders seek to construct a normative framework. . (ibid.: 31).

I forhold til hvordan magthaverne formår at udnytte eller italesætte disse normer og værdier, kan det problematiseres, hvordan de skal forstås i forhold til deres oprindelse. På den ene side er der den udlægning, at de normer og værdier, som magthaverne benytter sig af, altid har eksisteret og været en fastforankret del i en given stat. I så fald bliver der tale om fra magthavers side, at udnytte disse til at opnå legitimitet.

På den anden side er det blevet anført som en kritik mod normer og værdiers betydning, at: *”Shared norms and values do not simply obtain; they have to be created.”* (Alagappa 1995: 16). Det vil derfor også have betydning, hvorvidt magthaverne formår at italesættes normer og værdier fra bunden.

Dette er en skelnen, det er nødvendigt at være bevidst om i nedenstående gennemgang af hvilke virkemidler, magthaver kan benytte sig af i forhold til at opnå legitimitet.

6.2 Udvikling af undersøgelsesspørgsmål

I forhold til at beskrive hvilke konkrete virkemidler magthaverne kan anvende sig af er Alagappa igen analytisk anvendelig, idet hans gennemgang indebærer en omtale af normers og værdiers betydning ved at benævne dem som ressourcer, som magthaverne kan udnytte.

”Resources may be deployed manipulatively to advance certain interests by presenting them as an idealized vision for the whole society or by using them to structure the rules and regulations.”(Alagappa 1995: 32).

I forhold til netop normer og værdier fremhæver Alagappa en række virkemidler, der konkret kan bruges, eller som eksemplificerer hvordan magthaverne har opnået legitimitet på baggrund af disse. Disse består af: *Goal-rational ideologies, popular sovereignty* og *religion* (ibid.: 33).

Man kan derfor argumentere for, at disse kan anvendes som fundament til dannelsen af de undersøgelsesspørgsmål, som skal anvendes i specialets analyse. Der er imidlertid en ulempe ved en sådan fremgangsmåde, hvilket Alagappa selv påpeger:

“As it would be impossible to cover every conceivable goal or value here, we confine our discussion to those that are particularly relevant to the countries in this book.” (ibid.).

Det synes derfor ikke relevant at tage direkte udgangspunkt i Alagappas virkemidler. Snarere synes det fordelagtigt, at udviklingen af undersøgelsesspørgsmålene bygger på de normer og værdier, der i specialet er fundet frem til i det teoretiske grundlag og den viden der er skabt på baggrund af gennemgangen af Abhisit-regeringens diskurs. Således blev det buddhistisk-kulturelle paradigme og særligt monarkiets rolle fremhævet som grundlæggende værdier. Disse kan derfor betegnes som 'fastforankrede' i det thailandske samfund⁵⁰, jf. den anførte skelnen i afslutningen af afsnit 6.1. Disse udgør den ene del af grundlaget for udviklingen af undersøgelsesspørgsmålene, hvorfor de kommer til at lyde som følger:

- 1) Hvordan indgår de traditionelle thailandske normer og værdier, jf. det buddhistiske paradigme i legitimitetsskabelsen?
- 2) Hvordan er monarkiets rolle – med kong Bhumibol som frontfigur – blevet anvendt i forhold til at opnå politisk legitimitet?

Den anden del af dette grundlag udgøres af de normer og værdier, der ikke umiddelbart fremgår fastforankrede i samfundet, men som aktivt skal italesættes fra bunden af magthaverne. Her kan der gøres en antagelse om, at den liberale demokratiforståelse netop indikerer et sådant tilfælde. Antagelsen antyder dermed, at de elementer, der indgår i den liberale demokratiform bevidst er

⁵⁰ Selvom det selvfølgelig også kan indvendes at monarkiet som værdi kun er opstået fordi den er blevet italesat. Den kaldes dog alligevel fastforankret i kraft af sin efterhånden langvarige historiske betydning.

blevet italesat efter en sådan fremgangsmåde med henblik på at opnå politisk legitimitet. Hvordan dette hænger sammen undersøges ud fra undersøgelsesspørgsmålet, der sætter fokus på dette:

3) Hvordan indgår den liberale demokratiforståelse i magthavernes legitimitetsskabelse?

Endelig er der fundet plads til yderligere ét spørgsmål, som falder uden for konteksten af ovenstående, men som ikke desto mindre er taget med for at kunne analysere følgerne af den liberale demokratiforståelse som middel for magthaverne i opnåelsen af politisk legitimitet:

4) Hvilke konsekvenser har magthavernes bestræbelser i forhold til at opnå politisk legitimitet – særligt i forhold til anvendelsen af den liberale demokratiforståelse som middel – haft for den thailandske demokratiseringsproces?

De fire undersøgelsesspørgsmål vil blive anvendt som udgangspunkt for analysen i næste kapitel, hvormed problemformuleringen besvares.

7. Anden analysedel – opnåelse af politisk legitimitet

Det primære formål for dette kapitel er at besvare problemformuleringen på baggrund af den viden, der er indhentet i de foregående dele af specialet og ved konkret anvendelse af undersøgelsesspørgsmålene.

De fire undersøgelsesspørgsmål vægtes forskelligt, således at undersøgelsesspørgsmålet der vedrører den liberale demokratiforståelses betydning i forhold til opnåelsen af politisk legitimitet får størst betydning. Dermed ikke sagt, at de tre resterende undersøgelsesspørgsmål ikke er væsentlige. Således er spørgsmålene om monarkiet og de traditionelle normer og værdiers rolle vigtige i forhold til at besvare, hvordan politisk legitimitet generelt opnås i Thailand. Endvidere betyder tilstedeværelsen af det sidste undersøgelsesspørgsmål, at legitimitetsskabelsen af magthaverne sættes i perspektiv i forhold til de demokratiske konsekvenser.

Særligt i forhold til de to første undersøgelsesspørgsmål, der som nævnt begge omhandler den del af den politiske legitimitetsskabelse, der bygger på traditionelle normer og værdier i det thailandske samfund, kan det ikke undgås, at analysen heraf til en vis grad vil falde sammen, selvom de behandles separat. Ligeledes vil de to sidste spørgsmål om den liberale demokratiforståelses betydning og konsekvenserne heraf også på visse punkter overlappende hinanden.

7.1 *De traditionelle normer og værdiers rolle*

I forhold til at karakterisere betydningen af de traditionelle thailandske værdier for legitimitetsdannelsen, kan denne ikke undervurderes. Imidlertid kan normerne og værdierne i denne forbindelse ikke direkte identificeres i en italesættelsesproces, som i tilfældet med den diskursive fremstilling af monarkiet. De traditionelle normer og værdier har en anden og mere dybereliggende rolle i legitimitetsskabelsen. Dressel har således beskrevet deres rolle, under henvisning til buddhismens betydning, på følgende vis:

”Buddhism has long been a pillar of moral legitimacy. ... it has also been used to mobilize popular support not just for royal rulership but also for political ideologies and activities such as nationhood, development and stability.” (Dressel 2010: 452).

Som Dressel påpeger, kan de traditionelle normer og værdier betragtes som grundpillen i opnåelsen af legitimitet. Gennemgangen af monarkiets, der følger nedenunder, er et tydeligt eksempel på dette. Kun i kraft af det buddhistiske paradigmes principper kunne iscenesættelsen af monarkiet og kong Bhumibol lykkedes. Som tidligere anført havde det bl.a. særligt betydning at fremstille Bhumibol som det moralske forbillede i modsætning til det korrupte politiske system. Normen om den 'korrekte' moral blev også anvendt i forhold til kuppet i 2006. Her blev Thaksin's moral antastet, og han blev fremstillet som en korrupt og amoralsk leder. Jævnfør Hewison og Kitirianglarp var særligt general Prem aktiv i forhold til dette:

"... *when General Prem Tinsulanonda, as president of the king's Privy Council, decided to publicly campaign against the Thaksin government, this was 'more than physical presence. Prem represented the moral order.'*" (Hewison og Kitirianglarp 2010: 182).

Herudover har princippet *rightous leader* været anvendt i forhold til at fremstille Bhumibol i rollen som landets 'rigtige' leder eller som landsfaderen. Det kan således siges, at de traditionelle normer og værdiers betydning skal forstås i kraft af deres rolle som elementer, som regimet har kunnet anvende til at opbygge diskurser for dermed at opnå politisk legitimitet.

Det thailandske tilfælde viser dog også, at regimet selv har været kreativ i forhold til at 'opfinde' og italesætte nye traditioner med det formål at styrke monarkiet som landets moralske forbillede yderligere. Beviser på dette er fejringen af kongens og dronningens fødselsdage samt større fejring, der nærmest kan betegnes som landsdækkende festivaler, på jubilæumsdage. Kongens fødselsdag, der også kaldes "Father's Day" har til hensigt, at få kongen til at fremstå som landsfaderen for alle thaier (Thongchai 2008: 21). Herved italesættes traditionelle kulturelle værdier i ny indpakning og holdes derved i live.

7.2 Monarkiets rolle

Analysen af undersøgelsesspørgsmålet om dette punkt vil tage udgangspunkt i at forklare, hvorfor monarkiet og kong Bhumibol i dag står som så stærk en diskurs i forhold til at opnå legitimitet. Dette gøres ved henholdsvis at undersøge den brede og historisk forankrede diskurs, samt

ved at se nærmere på de konkrete virkemidler, der er blevet anvendt i denne forbindelse og som har en særlig funktion i forhold til at opretholde diskursens styrke.

7.2.1 Diskursens italesættelse og kong Bhumibols betydning i et historisk perspektiv

Overordnet set må monarkiets rolle i legitimitetsskabelsen siges at være den mest afgørende kilde for at opnå politisk legitimitet af magthaverne i Thailand.

”The monarchy has emerged as an almost unchallenged source of legitimacy and object of legitimation” (Dressel 2010: 449).

Som nævnt i den teoretiske behandling af den thailandske demokratiforståelse fik italesættelsen af monarkiet for alvor vind i sejlene under general Sarits regeringstid fra 1957-63⁵¹. Som det påpeges af Hewison og Kitirianglarp stod Sarit på dette tidspunkt i en situation, der krævede et grundlag hvorudfra regimet kunne opnå legitimitet:

”A new ideological cement was required for a society that was to be ruled by a military leadership with no particularly strong links to the ideas associated with the old regime.” (Hewison & Kitirianglarp 2010: 187).

Der blev derfor, med daværende top-propagandist Kukrit i spidsen, indledt en offensiv, der skulle sikre grundlaget for at monarkiet kunne gøres til en varig kilde for politisk legitimitet til regimet. Der blev sat ind på flere felter i opnåelsen af dette. En central del af italesættelsen bestod i, jf. gennemgangen i teoriafsnittet om den thailandske demokratiforståelse, at fremstille den liberale demokratiform som værende uforenelig med thailandske forhold. Et virkemiddel af stor betydning herfor var italesættelsen af en diskurs, der fremstillede politikerne som korrupte og valgprocessen som overflødig, hvilket af Thongchai er beskrevet ved *’Clean Politics’*-diskursen⁵². Kukrits offensiv banede på den vis vejen for at monarkiet og kongen, der repræsenterede traditionelle thailandske værdier, fik en særegen status i Thailand:

⁵¹Det skal bemærkes at iscenesættelsen af monarkiet har historiske rødder, der rækker langt tilbage endnu længere. Bl.a. var kong Mongkut (1851-68) i dennes foretagende med at modernisere monarkiet, opmærksom på at inkorporere fastforankrede buddhistiske ritualer i denne proces (Dressel 2010: 450).

⁵² Detaljerne og konsekvenserne af denne omtales under analysen af det tredje og fjerde undersøgelsesspørgsmål i afsnit 7.3 og 7.4.

”In Kukrit’s view, the monarch’s political role is to control and watch government in the best interest of all of the people, because the king is the father of the family-nation and a benevolent and moral leader who protects his people from all threats.” (Hewison & Kitirianglarp 2010: 188)

Denne diskurs er siden blevet opretholdt og anvendt af regimet i forhold til at forblive ved magten, hvilket beskrives i det kommende afsnit.

7.2.2 Konkrete virkemidler

Italesættelsen af monarkiet og kong Bhumibol kan forklares ved en række konkrete tiltag.

Et første forhold, der har bidraget væsentligt til kongens popularitet, er beskrevet af Poul Handley (2006). Denne beskriver Bhumibols rolle i diverse udviklingsprojekter. Han blev her markedsført som den godgørende konge, der utrætteligt helligede sin tid til at hjælpe de fattige dele af befolkningen på landet og i bjergområderne (Handley 2006: 295). Disse royale udviklingsprojekter tog fart fra 1950’erne og blev intensiveret under den kolde krig. Det står hen i det uvisse i hvor høj grad disse projekter reelt blev gennemført og hvorvidt de vitterligt hjalp den fattige del af befolkningen (Thongchai 2008:21), men at de har haft en betydelig indvirkning på italesættelsen kan ikke betvivles, hvilket citatet herunder illustrerer:

”the endlessly repeated images of the monarch travelling through remote areas, walking tirelessly along dirt roads, muddy paths and puddles, with maps, pens and a notebook in hand, a camera and sometimes a pair of binoculars around his neck, are common in the media, in public building and private homes.” (ibid.).

Et andet væsentligt middel der har bidraget væsentligt til kongens popularitet og opretholdelsen af denne, er en årlig tv-transmitteret tale af kongen på dennes fødselsdag. Efter opstarten i 90’erne er den årlige tale blevet et ritual, som nyder stor opmærksomhed blandt befolkningen og ikke mindst medierne, der bliver brugt til at italesætte kongen. I talerne rettes der med jævne mellemrum en kritik mod politikerne, hvilket bidrager til at opretholde kongens status som landets moralske overhoved:

”It is one of the cleverest political rituals, with the impact probably many times that of an electoral campaign.”
(ibid.: 29).

Økonomisk støtte til monarkiet kan desuden forklare en stor del af italesættelsen, f.eks. i form af støtte over Finansloven:

“The Thai government has taken this idea one step further, allocating 243 million baht, or about \$8 million, this year for “creating value to protect the monarchy and unity among people.” The military and the police have been given the bulk of the funds, which are separate from other government money allocated for royal projects.” (New York Times 11.05.11).

Som det fremgår af citatet går hovedparten af de afsatte midler dog til militæret og politiet, hvormed McCargos begreb *Network Monarchy* bekræftes i dets påstand om at betragte monarkiet som en del af et vidtforgrenet netværk, hvor flere institutioner indgår (McCargo 2005). Derudover må det antages, at en stor del af de økonomiske midler går til at opretholde hele det apparat, der står for at nedlukke kritiske hjemmesider, radiostationer mv.

Det skal i forhold til den økonomiske side af sagen påpeges, at monarkiet og dets netværk selv spiller en afgørende aktør. Dette gennem *The Crown Property Bureau*, monarkiets finansielle arm, som både ejer flere af Thailands største virksomheder og som samtidig er den største landbesidder i landet (Ouyyanont 2008).

Herudover har et par historisk skelsættende episoder gavnet kong Bhumibols status. Særligt kendte er episoderne i 1973 og 1992, da de militære magthavere blev udfordret af folkelig modstand, der i begge tilfælde udviklede sig voldeligt indtil Bhumibol interвенerede. Dette er siden blevet udlagt, så Bhumibol fremstår som den store frelser og demokratiets fortalere, selvom dette, som flere akademikere har påpeget, ikke var den reelle afspejling af virkeligheden og som i øvrigt heller ikke harmonerer med Bhumibols kritiske syn på den liberale demokratiform, som det blev illustreret i gennemgangen af den thailandske demokratiforståelse:

“And as Handley has convincingly argued, in both 1973 and 1992 Bhumibol was more dismayed by the popular protests against military rule than by the generals’ efforts to cling on to power. But when it became clear that the

country was on the brink of catastrophic conflict, he stepped in to try to impose a compromise that restored stability. These reluctant interventions to try to curb the military's worst excesses were later - misleadingly - celebrated as proof of the king's commitment to democracy.” (Marshall 2011b: 11).

Endelig indtager selvfølgelig den allerede omtalte lèse majesté-lovgivning, en central rolle i forhold til at opretholde det 'brand' som kongen og monarkiet i dag kan karakteriseres ved. Interessant i den sammenhæng er, at lèse majesté-lovgivningen senest – og blandt dets støtter - i stigende grad tages op til revision:

”The debate about Thailand's draconian lèse majesté law, Article 112 of the Criminal Code, gains more traction with several groups either discussing or demanding to at least amend the law.” (Siam Voices 26.05.11).

Dette skyldes, at den i stedet for at gemme monarkiets kritikere af vejen i tiltagende grad undergraver det på grund af lovgivningens strikse grundlag, der skaber flere fjender end venner af monarkiet.

I forhold til Thailands historiske tradition med mange militærkup skal det bemærkes, at magthavernes magtgrundlag ikke kun hviler på deres evne til at opnå politisk legitimitet. Af og til er det således nødvendigt, at sætte ind med decideret magt. Imidlertid spiller den diskursive italesættelse af særligt monarkiet en vigtig rolle, hvorfor magtanvendelse og at skabe et legitimt grundlag for et forestående kup synes at gå hånd i hånd. I forhold til kuppet mod Thaksin i 2006 er det således fremført af Hewison & Kitirianglarp, at hovedforklaringen for gennemførelsen af kuppet skal findes i, at Thaksin var ved at vinde den ideologiske kamp om masserne i samfundet og dermed udkonkurrere monarkiets særlige status:

”A central ideological component of the monarchy's position is the portrayal of the king as a champion of the poor, with the palace's rural development projects the symbol of the monarch's connection to the masses... Thaksin and TRT offered a different approach to the same constituency.” (Hewison og Kitirianglarp 2010: 194).

En af grundene for kuppet var således, at magthaverne var nervøse for at en af deres vigtigste kilder i forhold til at opnå politisk legitimitet var ved at blive reduceret. Desuden viser kuppet hvor dybt indlejrede de normer og værdier, som monarkiet hviler på, er.

7.2.3 Opsummering

Det kan på baggrund af ovenstående konstateres, at monarkiets og særligt Bhumibols rolle som kilde til politisk legitimitet er nærmest udtømmelig. Monarkiets rolle, der er italesat på baggrund af traditionelle normer og værdier, når ud i alle af samfundets afkroge og har i dag så stor betydning, at man helt ned på individniveau bliver anset som afviger og sabotør, hvis man giver udtryk for modsatrettede holdninger. Citatet herunder af Marshall giver et billede af dette:

“Anybody who challenges the fairy tale that Thailand’s modern history has been a glorious march towards prosperity for all and towards the unique “Thai-style democracy” most appropriate for the country’s cultural context, with the palace, social elites and the generals all working hand in hand with the people to build a great kingdom and vanquish external threats seeking to sabotage Thai greatness, is accused of being not only an enemy of Bhumibol, but unforgivably and damningly “un-Thai”.” (Marshall 2011b: 22).

Imidlertid betyder det forhold, at legitimiteten et langt stykke hen ad vejen er bygget op omkring Bhumibol, at monarkiet går en uafklaret fremtid i møde, hvor et muligt udfald – selvom det er svært at gisne om fremtiden – kan være at korthuset vil falde sammen og andre mekanismer må tages i brug, hvis magthaverne skal gøre sig forhåbninger om at forblive ved magten.

“While the powerful discourse of the total standard view allows the King to be interventionist and to influence the development of the polity, it is unlikely that his successor will have the necessary credentials to continue this.” (Hewison 1997: 74).

7.3 Den liberale demokratiforståelses rolle

Som påpeget på baggrund af Abhisit-regeringens diskurs og den thailandske demokratiforståelse antages det i specialet, at den liberale demokratiform, er blevet anvendt som et middel i forhold til at opnå politisk legitimitet af magthaverne. Det interessante spørgsmål, der udgør omdrej-

ningspunktet for gennemgangen herunder, er på hvilken måde den liberale demokratiforståelse anvendes til dette formål?

Særlig vægt i undersøgelsen af dette tillægges Thongchai og hans omtale af begrebet 'clean politics' i artiklen *Toppling democracy* fra 2008, hvor han i et historisk demokratisk perspektiv forklarer bevæggrundene for kuppet i 2006.

7.3.1 'Clean politics'-diskursen

Som det blev nævnt i afsnittet om den thailandske demokratiforståelse er Thongchai stærkt kritisk overfor TSD og *the conventional historiography of democratisation* og ser derfor kuppet i 2006 i et kritisk lys: "*the coup is a step further in an undemocratic and dangerous direction.*" (Thongchai 2008: 12). Forklaringen på Thongchais pessimistiske udlægning skal findes i omtalen af 'clean politics', hvor hans argument er, at da kommunismen ikke længere udgjorde en trussel i slutningen af 1980'erne, blev der italesat en diskurs om, at politikerne er korrupte. Målet var at sikre, at magthaverne fortsat kunne have en legitim rolle i samfundet:

"... *this article would like to shift to a related issue that has been largely overlooked so far, namely the discursive conditions that have facilitated and paved the way for the monarchy's return to prominence.*" (ibid.: 22).

Det interessante ved Thongchais diskurs om 'clean politics' er, at den netop fokuserer på den konkrete anvendelse, fra magthavernes side, af den liberale demokratiforståelse for at opnå legitimitet. Fire underdiskurser udgør den samlede 'clean politics'-diskurs. Disse gennemgås herunder:

Extremely Corrupt Politicians

Indholdet af den første underdiskurs *Extremely Corrupt Politicians* kan umiddelbart ikke siges at være opsigtsvækkende i et land som Thailand, der på mange måder lider af korruption på flere niveauer. Opfattelsen af graden af korruption blandt politikere er dog ifølge Thongchai overdrevne:

”What is unique is the public perception of its severity, that Thai politicians are the most corrupt, that the situation is unparalleled, and that Thailand is in danger of destruction because of corruption.” (Thongchai 2008: 25).

Diskursen herom er særligt blevet italesat og styrket i medierne, hvilket har bevirket, at den er slået igennem hos befolkningen, der som resultat virker fordømmende overfor politikerne. Thongchai anfører, at hvor den kommunistiske trussel blev anvendt som begrundelse for militærkup under den kolde krig, er beskyldninger om korrupsion nu det mest brugte (ibid.).

Vote-buying

Den anden underdiskurs *vote-buying* kan ses i forlængelse af italesættelsen af korrupsion, hvorom pointen ifølge Thongchai er, som det også var tilfældet med korrupsion, at diskursens italesættelse er overdrevet:

”While it is undeniable that vote-buying is widespread in Thai elections, the discourse of clean politics exaggerates its extent and presents a biased view of its cause, resulting in unexpected consequences.” (Thongchai 2008: 25).

Mens de demokratiske konsekvenser ved *vote-buying*-diskursen bliver diskuteret i afsnit 7.4, skal diskursen som legitimerende element her uddybes. Diskursens fremvækst tog fart i 1980'erne, hvor det blev en udbredt forestilling, at *vote-buying* indgik som en fastgroet del i forbindelse med afholdelsen af valg. Som værn mod dette blev der ved hvert valg iværksat en lang række modforanstaltninger, i form af bl.a. offentlige kampagner og møder, for at bekæmpe *vote-buying*, hvorved diskursen blev styrket (ibid.). *Vote-buying* er som følge af dette, blandt store dele af den thailandske befolkning, at betragte som en del af den liberale demokratiforståelses grundlag – en udvikling som ifølge Thongchai fortsat opretholdes:

”Yet, the vote-buying discourse that puts blame on the rural and poor people remains very strong in the media and among the urban middle class.” (ibid.: 27).

An Election Does Not Equal Democracy

Den tredje underdiskurs *An Election Does Not Equal Democracy* skal forstås på baggrund af de to foregående diskurser, som overfor befolkningen gav sig udslag i mistro mod politikerne og valgprocessen, hvormed afstanden mellem politikerne og borgerne blev forøget. Resultatet af dette blev, at der fra 1990'erne opstod en kritisk retorik blandt diverse borgergrupper, særligt intellektuelle, mod det politiske system, der viste, at man havde mistet tiltroen til den demokratiske valgproces og det parlamentariske system (Thongchai 2008: 27). Den hårde kritik blev udnyttet af magthaverne og anvendt som del i *clean politics*-diskursen, hvorved det parlamentariske system og valgprocessen blev yderligere undermineret. I Thongchais gennemgang heraf argumenteres der for, at retorikken særligt blev anvendt i forhold til kuppet mod Thaksin samt i kølvandet på dette:

”After the coup, as critics of the coup insisted on electoral legitimacy in democracy, the coup defenders and apologists, including the royalist activists, military leaders and many leading intellectuals, kept repeating that the staging of an election does not equal democracy.” (ibid.).

Magthaverne kan således siges, i forbindelse med denne tredje diskurs, at have udnyttet den spirende kritik, der var opstået mod en række elementer ved den liberale demokratiform, til at opildne til en mere omfattende kritik mod det demokratiske system i sin helhed, hvilket særligt var anvendeligt i forhold til at opnå legitimitet til 2006-kuppet.

Democracy as Moral Rule

Den fjerde og sidste underdiskurs, indenfor 'clean politics'-diskursen, er *Democracy as Moral Rule*. Denne skal forstås i forhold til det ovenfor anførte, dvs. betydningen af de traditionelle normer og værdier. Således har det, der i specialet er omtalt ved det buddhistiske paradigme, hvor særligt moral er en afgørende værdi, en stor betydning i forhold til italesættelsen af 'clean politics'-diskursen:

”The discourse on clean politics is embedded in and reinforces moral politics in a twofold manner. On the one hand, it challenges and undermines politicians and the electoral politics. On the other, it acknowledges moral authority as the superior and ultimate legitimacy.” (Thongchai 2010: 28).

Der tales om to forhold af betydning. Førstnævnte i forhold til de demokratiske konsekvenser, hvilket diskuteres i afsnit 7.4. Det andet forhold, der omtaler den moralske autoritet, som den vigtigste kilde i forhold til at opnå politisk legitimitet er derimod mere interessant i denne sammenhæng. Således har betydningen af 'clean politics'-diskursen været, at kerneelementerne i den liberale demokratiforståelse er bragt under tvivl, hvorfor den moralske autoritet – som monarkiet har repræsenteret – har været det tilbageværende element, som befolkningen har kunnet støtte sig op af. (ibid.). Igen kan der her henvises til Bhumibols rolle som landets moralske overhoved. I forlængelse heraf kan en del af forklaringen på italesættelsen af 'clean politics'-diskursen tilskrives dens fremkomst ud fra de traditionelle normer og værdier i det thailandske samfund. Bl.a. har det konservative islæt i forståelsen af *Thai Style Democracy* (TSD) og retorikken om, at vestlige idéer om demokrati ikke kan forenes med den thailandske forståelse hvor kulturen er anderledes, spillet en rolle. Desuden er monarkiet og kong Bhumibol også blevet anvendt til at forstærke 'clean politics'-diskursen. Bhumibol er således blevet fremført som det moralske alternativ til de korrupte politikere, hvilket bl.a. Hewison og Kitirianglarp har anført:

For example, political historian Nakharin Mektrairat has argued that the king is a pillar of Thai democracy because his moral power contrasts so starkly with the corrupt and corrupting practices of politicians like Thaksin.” (Hewison og Kitirianglarp 2010: 181).

7.3.2 Opsummering

På baggrund af gennemgangen af Thongchais beskrivelse af 'clean-politics'-diskursen kan det konstateres, at magthaverne i Thailand har anvendt den liberale demokratiforståelse som et middel i forhold til at skabe politisk legitimitet. Anvendelsen af den liberale demokratiforståelse kan dog ikke betragtes som et ligeså stærkt grundlag for politisk legitimitet, som monarkiet, da den snarere anvendes som understøttelse og som del af opretholdelsen af de traditionelle normer og værdier og derigennem monarkiets rolle, hvilket illustreres af citatet herunder:

"... the Thai state depends in its existence on the unity and functioning of these three "institutions," or "pillars," not on the democratic capacity of its citizens. The latter merely have a role in uncritically submitting to these three elements, and thereby secure the survival and the unity of the Thai nation." (Nelson⁵³ 2009).

I det følgende afsnit diskuteres det, hvilke konsekvenser brugen af den liberale demokratiforståelse har haft for demokratiseringsprocessen i Thailand, bedømt ud fra et vestligt perspektiv.

7.4 Demokratiske konsekvenser

I diskussionen af de demokratiske konsekvenser tages der udgangspunkt i 'clean-politics'-diskursens betydning. Derudover inddrages andre uddybende faktorer, beskrevet af forskellige akademikere. Helt centralt for diskussionen er selvfølgelig, hvilken demokratisk forståelse den bygger på. Således ville en forståelse på baggrund af TSD ikke give samme kritiske diskussion som den herunder, hvor det bevidst er valgt at vurdere konsekvenserne i optikken af en liberal demokratiforståelse.

'Clean-politics'-diskursen har medført en række demokratiske konsekvenser. I forhold til italesættelsen af *vote-buying* indgår det således som centralt element, at den fattige og primært ikke-urbane del af befolkningen iscenesættes som syndebukke:

"Most of the education campaigns against vote buying target the rural population and the urban poor. They are held to be infected by the disease, while the urban educated middle class are less so or not infected at all." (Thongchai 2008: 25).

Der ligger som tidligere nævnt det rationale bag, fra magthavernes side, at man ønsker at holde denne del af befolkningen uden for indflydelse, hvilket lettest lader sig gøre ved at give dem så få privilegier som muligt, eller som det fremgår af citatet, at pålægge dem skylden for *vote-buying*.

Et andet element i at holde den fattige del af befolkningen uden for indflydelse er italesættelsen af, at denne gruppe ikke har den fornødne kapacitet til at kunne tage del i et liberalt demokrati:

⁵³ Gæsteforelæser ved Faculty of Political Science, Chulalongkorn University.

”... *the elite discourse on Thai-style democracy that, despite some diversity among the participants, argues that an uneducated citizenry is unable to make proper use of the democratic process and advances notions of sovereignty “shared” between the monarchy and the people.*” (Dressel 2010: 458).

Det kan ligeledes ses som del af diskursen jf. TSD, der fremstiller kongen som landsfaderen, der som den eneste ved, hvornår folket er klar til at kapere yderligere demokratisering.

Overordnet kan man sige, at en konsekvens ved det netop nævnte, er en betydelig skævvridning mellem den urbane middelklasse og den fattige del af befolkningen. Set i forhold til kriterierne i den liberale demokratiforståelse står det selvfølgelig som en grundlæggende modsætning, at afskære en større del af befolkningen fra politisk indflydelse.

Endvidere har det, som Thongchai påpeger det, udmøntet sig i en styrkelse af diskursen om, at politikere er korrupte og at valgprocessen og det parlamentariske system er præget af korrupsion og *vote-buying*. F.eks. betyder det, at den urbane middelklasse, på grund af diskursen, beskylder politikerne for *vote-buying*, når de f.eks. vinder et valg på at love forbedringer for den fattige del af befolkningen. Eller at politikerne beskyldes for populisme, når der gennemføres fremmede foranstaltninger i sundhedsvæsenet eller gives økonomiske midler til udkantsområder (Thongchai 2008: 26). Herudover har diskursen også ført til en tro på, at valg kun afgøres i kraft af den part, der har købt flest stemmer, hvormed den grundlæggende og nødvendige opbakning til valgprocessen betvivles. Den måske allerstørste demokratiske konsekvens ved *vote-buying*-diskursen er, som det er påpeget af Callahan (2005), der har gennemført en dyberegående analyse af diskursen, kun i mindre grad at *vote-buying* finder sted, men snarere det at diskursen har gjort den til et større problem end den reelt er.

”... *vote-buying is not good but the preoccupation with vote-buying is perhaps more dangerous to democracy.*” (Callahan 2005: 108).

Et andet centralt kriterium i den liberale demokratiforståelse er friheden til at udtrykke sin mening. Mediefriheden synes, som det blev påvist i undersøgelsen af Abhisit-regeringens diskurs, at være inde i en negativ udvikling. En grund til dette kan findes i den diskursive fremstilling af politikerne som værende korrupte. Således argumenterer Thongchai for, at de intensive antikor-

ruptionskampagner rettet mod politikerne har medført, at politikerne har anvendt medierne til at kritisere, bagtale og hænge de borgergrupper ud, der har stået bag kampagnerne (Thongchai 2006: 27). Thaksin står som den mest yderligtgående i forhold til dette, da han indførte en indgribende regulering af medierne. Bedømt ud fra gennemgangen af Abhisit-regeringens diskurs ser det desuden ud til, at diskursens indvirkning sidenhen er fortsat under Abhisit-regeringen, hvor mediefriheden er kommet under et yderligere pres.

Hvis de ovenfor anførte konsekvenser betragtes i et bredere perspektiv ses det, at konsekvenserne ved den diskursive italesættelse af 'clean politics'-diskursen afspejles i forskellige teoretikers udlægninger af, hvorfor den liberale demokratiforståelse ikke er slået igennem i Thailand.

I David Morrel og Chai-Anan Samudavanija's⁵⁴ bog *Political Conflict in Thailand* fra 1981 anføres grunden til, at Thailand ikke kan formå at udvikle demokrati i vestlig forstand, at thaierne ikke har tilstrækkeligt kendskab til de centrale elementer i den liberale demokratiforståelse, eller er forvirrede om deres konkrete betydning:

"To thais, peachathipalai (democracy) definitely does not mean popular sovereignty, control by elected representatives over the executive branch, power to the people." (Morrell & Chai-Anan 1981: 24-25).

Morrel og Chai-Anan konkluderer i stedet, at politisk legitimitet i thailandsk forstand opstår via monarkiet og bureaukratiet, som derefter overgår til borgerne og dermed ikke fra masserne, der vælger en regering til at repræsentere flertallets interesser (ibid.).

Schmidt følger samme spor i forklaringen på den thailandske demokratiseringsproces idet han udtrykker, at den autoritativt dominerede stat og bureaukratiet i særklasse har været den klareste hindring i forhold til at skabe et liberalt demokrati herunder i forhold til at skabe demokrati fra bunden funderet i folkemasserne (Schmidt 1993: 112).

⁵⁴ Thailands akademiker og tidligere professor i statskundskab ved Chulalongkorn University. Derudover tidligere dommer ved forfatningsdomstolen og en af bagmændene bag udformningen af forfatningen af 1997.

7.4.2 Opsummering

Magthavernes bestræbelser på at opnå politisk legitimitet har, gennem anvendelsen af den liberale demokratiforståelse, medført en række konsekvenser, der vurderet i et vestligt perspektiv kan ses som en forklaring på, hvorfor den thailandske demokratiseringsproces, som tidligere beskrevet i specialet, synes at være inde i en negativ udvikling. Således har 'clean-politics'-diskursen medført, at en række af de grundlæggende kriterier i den liberale demokratiforståelse har fået en mindre positiv klang blandt den thailandske befolkning. Særligt opfattelsen af et parlamentarisk system præget af korrupte politikere synes at være udbredt.

Marshall påpeger i citatet herunder, at den egentlige grund til at denne italesættelse, af et korrupt liberalt demokrati uforeneligt med thailandske tilstande, har kunnet få rod fæste igen skal findes i monarkiets og kong Bhumibols rolle:

"The fiction that the military and royalist establishment in Thailand have always had the best interests of the people at heart, and have been consistently motivated by the need to protect the beloved Bhumibol from malevolent forces conspiring to destroy him, has become part of a wider myth in which unquestioning support for the monarchy - and by extension, uncritical acceptance of the actions carried out by the monarchy and elites in the name of protecting the palace - is a fundamental defining characteristic of what it means to be Thai." (Marshall 2011b: 22).

7.5 **Delkonklusion**

Analysen af hvordan magthaverne opnår politisk legitimitet kan konkluderes ved to forhold. For det første viste det sig, at traditionelle værdier og normer har en grundlæggende betydning for legitimitetsskabelsen, idet de fungerer som fundamentet for den vigtigste kilde til legitimitet, der udgøres af monarkiet og særligt kong Bhumibols nærmest guddommelige betydning.

Magthaverne i Thailand har formået at italesætte et legitimitetsgrundlag, som har overlevet, selv om det historisk set er blevet udfordret flere gange. Man kan således sige, at monarkiets rolle som grundelementet i den thailandske demokratiforståelse har fået så stor betydning, at det sna-

rere bør betegnes som en statsideologi, som magthaverne har kunnet anvende for at blive ved magten.

Som del af magthavernes diskursive fremstilling af TSD og monarkiet, kan der i forhold til det andet forhold konkluderes, at den liberale demokratiforståelse har været benyttet som middel til at sikre monarkiets rolle. Således er politikerne og det parlamentariske system blevet italesat i et negativt lys for derved at fremstille kongen som det moralsk rigtige alternativ. Dette bærer en stor del af forklaringen på, at den thailandske demokratiseringsproces, vurderet i vestlig forstand, er gået i stå, hvilket dels blev påpeget tidligere i specialet under henvisning til debatten herom, samt i undersøgelsen af Abhisit-regeringens diskurs, hvor de liberale demokratikriterier ikke blev forsøgt efterlevet.

8. Konklusion

I kølvandet på kuppet i 2006 og den efterfølgende uro og splittelse i det thailandske samfund har dette speciales formål været at undersøge, med hvilke midler de thailandske magthavere, repræsenteret ved den konservative elite, har forsøgt at sikre sig politisk legitimitet blandt den thailandske befolkning. Herunder ønskedes det at undersøge hvilken indvirkning henholdsvis den liberale demokratiforståelse, samt Abhisit-regeringens liberale diskurs, har haft for legitimitetsskabelsen.

Undersøgelsen af Abhisit-regeringens diskurs gav endvidere anledning til at berøre det thailandske demokratis aktuelle tilstand på baggrund af den liberale demokratiforståelse. Undersøgelsen af diskursen gav et klart billede af, at Abhisit-regeringen udadtil bryster sig af at være demokratiske i den liberale forståelse, men at de proklamerede udmeldinger ikke reelt efterleves. Snarere viste det sig, at den tilbagegang i den thailandske demokratiseringsproces, som ifølge flere vestlige akademikere blev indledt under Thaksin, syntes at have fortsat. Dette gav særligt den tiltagende censurering af medierne samt menneskerettighedssituationen udtryk for. I forhold til Abhisit-regeringens diskurs og dennes indvirkning på magthavernes opnåelse af politisk legitimitet blev det konkluderet, at denne stort set udelukkende havde en betydning i ekstern forstand, hvorfor hovedvægten for den videre gennemgang af specialet blev, at undersøge hvilke midler magthaverne benyttede sig af og særligt med fokus på den liberale demokratiforståelses betydning herfor.

Grundlaget for at undersøge opnåelsen af politisk legitimitet udgjordes af en teoretisk gennemgang og diskussion af dels politisk legitimitet i henhold til Alagappas forståelse heraf og af den thailandske demokratiforståelse. Det blev i den forbindelse fundet frem til, at det væsentligste element for at opnå politisk legitimitet skal forstås ud fra det norm- og værdigrundlag, der gør sig gældende i det samfund man iagttager. Herudfra kan magthaverne anvende disse normer og værdier i forhold til at opnå politisk legitimitet. På baggrund af den thailandske demokratiforståelse, hvori de grundlæggende normer og værdier blev udpenslet, blev det fundet frem til, at særligt det buddhistiske paradigme og monarkiet kunne anvendes som middel til at opnå politisk legitimitet.

Disse blev derfor anvendt i analysen – sammen med den liberale demokratiforståelse – til at besvare problemformuleringens spørgsmål om hvordan politisk legitimitet opnås. Analysen viste sammenfattende, at de thailandske magthaveres politiske legitimitet i udpræget grad er funderet i

monarkiet, samt at den liberale demokratiforståelse anvendes som middel til at sikre denne legitimitet ved at indgå i et samspil med monarkiet, hvor kong Bhumibol fremstilles som den ”gode” og den liberale demokratiforståelse fremstilles som den ”onde”.

Måden hvorpå den liberale demokratiforståelse anvendes, har medført en række konsekvenser for den thailandske demokratiseringsproces, der hvis denne betragtes ud fra en vestlig forståelse, kan kendetegnes ved en udbredt mistro til såvel politikere som det parlamentariske system. I denne optik synes Huntingtons *Third Wave* langt fra at kunne karakterisere Thailand, der snarere bør beskrives ud fra begrebet *stand still*.

9. Perspektivering

I besvarelsen af specialiets problemformulering var fokus først og fremmest rettet mod at undersøge, hvordan politisk legitimitet opnås af magthaverne. Det blev derfor ikke direkte berørt hvorvidt de diskurser, der blev italesat til dette formål, også vil kunne gøre sig gældende i fremtiden. Dette skal der falde et par kommentarer om her.

Overordnet kan man sige, at flere forhold indikerer, at magthavernes legitimitet i stigende grad er truet. Således har den konservative elite ikke vundet et valg siden før Thaksin første gang sejrede i 2001. Dette, og den seneste klare valgsejr til Yingluck, understreger, at magthaverne ikke havde opbakning til kuppet i 2006, ligesom særligt urolighederne i 2010 og de mange demonstrationer mod Abhisit-regeringen vidner om, at magthavernes legitimitet er truet.

I centrum for denne trussel står den gruppe i befolkning der er blevet kaldt så forskellige ting som rødsjorter, Thaksin-støtter og 'den fattige landbefolkning', men hvis egentlige ansigt er mere kompliceret at karakterisere end som så. Dressel kan dog hjælpe ud fra følgende, der viser et norm- og værdigrundlag, der adskiller sig væsentligt fra den konservative elites:

"... an opposing tradition, rooted in the commoner-intellectuals of the nineteenth century and refined in the twentieth, claims popular sovereignty as the basis of legitimacy. It promotes government based on the rule of law, and institutions like the constitution. Rather than attributing to Thailand a mystical unity, this republican vision embraces its diversity and accepts democratic contestation." (Dressel 2010: 447).

Denne gruppe er derfor snarere udtryk for en social bevægelse, hvis lige ikke er set tidligere i Thailand. Det der især adskiller den fra andre af magthavernes tidligere modstandere – såsom andre ideologier som kommunismen og påvirkningen af vestlige værdier – er at det denne gang ikke synes at være et spørgsmål om ideologi. Snarere og mere dybdegående er der tale om en bevægelse, der er opstået på baggrund af socioøkonomiske faktorer. Den del af befolkningen der i årevis er blevet marginaliseret af eliten i Thailand er nu vågnet op fra sin 1000-års søvn og er klar til at gøre oprør for at få del i landets ressourcer - noget som ikke blot lader sig løse ved politiske initiativer eller velfærdsprogrammer.

Særligt interessant for den thailandske fremtid og udviklingen af et liberalt demokrati er det derfor, hvorvidt denne bevægelse gradvist er på vej mod en eller anden form for uafhængighed og om den kan bære at være en demokratisk kraft i sig selv?

10. Litteraturliste

10.1 Bøger

Alagappa, Muthiah (1995): *Political Legitimacy in Southeast Asia – The Quest for Moral Authority*, Stanford University Press, California

Beetham, David (1991): *Legitimation of Power*, Atlantic Highlands, N.J.: Humanities Press International

Baker, Chris & Phongpaichit, Pasuk (2004): *Thaksin- The Business of Politics in Thailand*, NIAS Press

Burnell, Peter (2011): *Democratization* i Burnell, Peter; Randall, Vicky; Rakner, Lise: *Politics in the Developing World*, 3rd edition, Oxford University Press

Chulalongkorn King (1989): *Waduai khwam samakkehi (On Unity)* in Chai-Anan, Samudavanija & Khattiya, Kannasutra (eds): *Ekkasan kanmuang kanpokkhrong thai (Documents in Thai Politics and Administration)*, Bangkok: Social Science Association of Thailand, second printing, pp. 124-35 (originaldokumentet er fra 1903)

Connors, Michael Kelly (2007): *Democracy and National Identity in Thailand*, revised paperback edition published in 2007 by NIAS Press

Connors, Michael K. (2011): *Ambivalent about human rights: Thai democracy* i Davis, Tom W.D & Galligan, Brian: *Human Rights in Asia*, Edward Elgar Publishing Limited, 2011

Dahl, Robert A. (1989): *Democracy and its critics*, New Haven, Yale University Press

Freeman, Michael (2011): *Human Rights* i Burnell, Peter; Randall, Vicky; Rakner, Lise: *Politics in the Developing World*, 3rd edition, Oxford University Press

Handley, Poul (2006): *The King Never Smiles – A Biography of Thailand's Bhumibol Adulyadej*, New Haven, Yale University Press

Held, David (1996): *Models of Democracy – second edition*, Polity Press, Cambridge

Hewison, Kevin (1997): *The Monarchy and Democratisation i Political Change in Thailand – Democracy and Participation*, Routledge

Hewison, Kevin og Kitirianglarp, Kengkij (2010): '*Thai-Style Democracy*' – *The Royalist Struggle for Thailand's Politics* i Ivarsson, Søren og Isager, Lotte (2010): *Saying the Unsayable – Monarchy and Democracy in Thailand*, NIAS Press

Huntington, Samuel P. (1968): *Political order in changing societies*, New Haven and London, Yale University Press

Huntington, Samuel P. (1991): *The third wave. Democratization in the late twentieth century*, Norman: University of Oklahoma Press

Ivarsson, Søren og Isager, Lotte (2010): *Saying the Unsayable – Monarchy and Democracy in Thailand*, NIAS Press

Jørgensen, Marianne Winther og Phillips, Louise (1999): *Diskursanalyse som teori og metode*, 1. udgave, Roskilde Universitetsforlag

McCargo, Duncan (1997): *Problematising Democratisation – the Thai case*, Aalborg University, dept. of Development and Planning

McCargo, Duncan (ed.) (2002): *Reforming Thai Politics*, NIAS, Copenhagen

Morell, David & Chai-Anan, Samudavanija: *Political conflict in Thailand – Reform, Reaction, Revolution*, Cambridge, Mass: Oelgeschlager, Gunn & Hain.

Roskam, John (2008): Liberal democracy i The Oxford Companion to Australian Politics, Ed Brian Galligan and Winsome Roberts, Oxford University Press, Oxford Reference Online. Oxford University Press

Streckfuss, David (2011): *Defamation and Social Memory in Thailand*, Routledge, New York

Sukatipan, Saitip (1995): *Thailand – The Evolution of Legitimacy* i Alagappa, Muthiah: *Political Legitimacy in Southeast Asia – The Quest for Moral Authority*, Stanford University Press, California

Sørensen, Georg (2010): *Democracy and Democratization* i Leicht, Kevin T.; Jenkins, J. Craig: *Handbook of Politics – State and Society in Global Perspective*, Springer

Weber, Max (1978): *Economy and Society: An Outline of Interpretive Sociology*, Berkeley: University of California Press

Yin, Robert K. (2003): *Case study research*, Sage Publications, Inc.

10.2 Artikler

Callahan, W. A. (2005): *The Discourse of Vote Buying and Political Reform in Thailand*, Pacific Affairs, 78, 1, pp. 95-114.

Connors, Michael K. (2008): *Thailand-Four elections and a coup*, Australian Journal of International Affairs, 62:4, 478-496

Connors, Michael K. (2009): *Liberalism, authoritarianism and the politics of decisionism in Thailand*, The Pacific Review, 22:3, 355-373

Chambers, Paul (2010): *Thailand on the Brink: Resurgent Military, Eroded Democracy*, Asian Survey, Vol. 50, No. 5 (September/October 2010), pp. 835-858

Dalphino, Catharin (2010): *Thailand: From Violence to Reconciliation?*, Current History, September 2010

Diamond, L. (1996): *Is the third wave over?* Journal of Democracy, 7:3, 20-37

Dressel, Björn (2010): *When Notions of Legitimacy Conflict: The Case of Thailand*, Politics & Policy, Volume 38, No. 3, pp. 445-469

Fukuyama, Francis (1989): *The end of history?*, The National Interest, 16, 3-18

Hewison, Kevin (2008): *A Book, the King and the 2006 Coup*, Journal of Contemporary Asia, 38: 1, pp. 190-211

Hood, Steven J. (1998): *The Myth of Asian-Style Democracy*, Asian Survey, 38:9, 853-866

IISS (The International Institute For Strategic Studies) (2010): *Unrest in Thailand indicates deeper problems*, Volume 16, Comment 19 – May 2010

Ivarsson, Søren og Isager, Lotte (2008): *Thailand. Monarkiet står i et vadedsted*, analyse i Politiken: <http://politiken.dk/debat/analyse/ECE621246/thailand-monarkiet-staar-midt-i-et-vadedsted/>, set d. 18. juni 2011.

Kane, Seth (2011): *Colors bleed ahead of Thai polls*, Asia Times, June 16, 2011: http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/MF16Ae01.html, set d. 27. juni 2011.

Kurlantzick, Joshua (2011): *Thailand: A Democratic Failure and Its Lessons for the Middle East*, Council on Foreign Relations, March 2011, <http://www.cfr.org/thailand/thailand-democratic-failure-its-lessons-middle-east/p24485> set d. 10. april 2011.

Kurlantzick, Joshua (2011): *Thailand's Elections: Resolution or Implosion?*, Council on Foreign Relations, June 9 2011, set d. 10. juni 2011.

Lintner, Bertil (July/August 2009): *The Battle for Thailand – can democracy survive?*, Published on Foreign Affairs (<http://www.foreignaffairs.com>), http://www.viet-studies.info/kinhte/Thailand_FA.pdf, set d. 24.07.11

Marshall, Andrew MacGregor (2011): *Red Shirts and Rowdy Royals – The secret WikiLeaks cables that explain how Thailand went from paradise to political mayhem*, Foreign Policy (www.foreignpolicy.com), set d. 29. juni 2011.

Marshall, Andrew MacGregor (2011a): *Thailand's Moment of Truth – A Secret History of 21st Century Siam*, Thai Story, Part one of four, version 1.1

Marshall, Andrew MacGregor (2011b): *Thailand's Moment of Truth – A Secret History of 21st Century Siam*, Thai Story, Part two of four, version 1.0

McCargo, Duncan (2005): *Network monarchy and legitimacy crises in Thailand*, *The Pacific Review*, 18:4, 499-51

McCargo, Duncan (2009): *Thai Politics as Reality TV*, *The Journal of Asian Studies*, vol. 68, no. 1 (February) 2009: 7-19.

McCargo, Duncan (2010): *Thailand's Twin Fires*, *Survival*, Volume 52, Issue 4 August 2010, pp. 5-12

Nelson, Michael A. (2009): *Political Reform in Thailand: Structural and ideological issues*, Public Presentation to Foreign Correspondence Club, Bangkok 18.05.09, <http://asiapacific.anu.edu.au/newmandala/2009/05/18/political-reform-in-thailand-structural-and-ideological-issues/>, set d. 26. maj 2011.

Ouyyanont, Porphant (2008): *The Crown Property Bureau in Thailand and the crisis of 1997*, *Journal of Contemporary Asia*, 38: 1, pp. 166-189

Schmidt, Johannes D. (1993): *Theory and Reality of Democracy and Thai Democratization – winners and losers in a development context* i Kasarinlan: Philippine Journal of Third World Studies, Vol 8, No 3 (1993)

Somrudee, Nicro (1993): *Thailand's NIC Democracy: Studying From General Elections*, Pacific Affairs, Vol. 66, No. 2 (summer, 1993), pp. 167-182

Streckfuss, David (2008): *Thailand's tough law*, Dateline Bangkok (Foreign Correspondents' Club of Thailand Magazine), second quarter 2008.

Thitinan, Pongsudhirak (2009): *Why Thais Are Angry*, New York Times, 18. april 2009, <http://www.nytimes.com/2009/04/18/opinion/18thitinan.html>, set d. 23. juli 2011.

Ukrist, Pathmanand (2008): *A Different Coup d'Etat?*, Journal of Contemporary Asia, 38: 1, pp. 124-142

Ungpakorn, Giles Ji (2010): *Coercion and Ideology through the Military-Monarchy Alliance in Thailand*, set på: <http://wdpress.blog.co.uk/>, set d. 20. november 2010.

Winichakul, Thongchai (2008): *Toppling democracy*", Journal of Contemporary Asia, 38: 1, pp. 11-37

Vatikiotis, Michael (2011): *Democracy Roots Spread in South East Asia*, Asia Times Online 01.06.11, set på: http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/MF01Ae01.html, set d. 18. juni 2011.

10.3 Websider og avisartikler

Abhisit, tale på Oxford University 14.03.09: Taking on the Challenges of Democracy, <http://tsamjournal.wordpress.com/2009/03/16/pm-abhisits-talk-at-oxford-on-saturday-14th-march/>, set d. 22. juni 2011.

Asian Correspondent, 02.10.10: *Chiranuch in the NYT and the creation of hatred*, by Bangkok Pundit, <http://asiancorrespondent.com/42150/chiranuch-in-the-nyt-and-creating-of-hatred/>, set d. 24. juli 2011.

Asian Correspondent, 13.07.11: *Exclusive: Pheu Thai should talk policies first – Suranand Vejjajiva*, http://asiancorrespondent.com/59869/interview-with-suranand-vejjajiva-part-1-pheu-thai-should-talk-policies-first/?utm_source=Asian+Correspondent&utm_campaign=dea2963115-DAILY_RSS_EMAIL_CAMPAIGN&utm_medium=email, set d. 20. juli 2011.

Asia Times Online, 15.12.10: *Crispin interviews Abhisit: Tentative democrat, reluctant democrat*, http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/LL15Ae02.html, set d. 24. juli 2011.

Asia Times Online, 30.06.11: *The deal behind Thailand's polls*, http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/MF30Ae01.html, set d. 23. juli 2011.

Bangkok Post, editorial 28.09.10: *Persecution of the media*, <http://www.bangkokpost.com/news/local/198503/persecution-of-the-media>, set d. 30. september 2010.

Council of Foreign Relations, 24.09.12: *A Conversation with Abhisit Vejjajiva, Prime Minister, Thailand*, <http://www.cfr.org/thailand/conversation-abhisit-vejjajiva-prime-minister-thailand/p23035>, set d. 22. juli 2011.

Freedom House 2011: *Freedom in the World 2011 Survey Release*, <http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=594>, set d. 25. juli 2011.

Human Rights Watch, 25.01.11: *Thailand: Serious Setbacks in Respecting Rights*, www.hrw.org, set d. 28. januar 2011.

Institute of South East Asian Studies, 05.07.11: *Puea Thai's Choice*, <http://web1.iseas.edu.sg/?p=4186>, set d. 26. juli 2011.

New York Times, 11.05.11: *In Thailand, Tensions Rise Over Royal Family Role*, set d. 20. maj 2011.

New York Times, 07.10.10: *Thai Leader Defends Crackdown as Way to Ensure Stability*,
<http://www.nytimes.com/2010/10/08/world/asia/08thai.html>, set d. 22. juni 2011.

Siam Voices 26.05.11: *Thailand: Pressure mounts to amend lese majeste law*,
<http://asiancorrespondent.com/55790/calls-to-amend-thailands-lese-majeste-law-grow-culture-minister-sees-no-need-to/>, set d. 4. juni 2011.

The Nation, 22.09.09: *Post-Crisis Thailand: Building a New Democratic Society*, tale af Abhisit på Columbia University, New York,
http://www.nationmultimedia.com/2009/09/23/headlines/headlines_30112896.php, set d. 22. juli 2011.

The Nation, 26.10.10: *Army chief warns of arrests over lese majeste*,
<http://www.nationmultimedia.com/home/2010/10/26/politics/Army-chief-warns-of-arrests-over-lese-majeste-30140814.html>, set d. 2. februar 2011.

The Nation, 30.11.10a: *Technical escape leaves politics more or less the same*,
<http://www.nationmultimedia.com/2010/11/30/politics/Technical-escape-leaves-politics-more-or-less-the--30143447.html>, set d. 4. marts 2011.

The Nation, 30.11.10b: *Two legal points lead court to drop case against Democrats*,
<http://www.nationmultimedia.com/home/2010/11/30/politics/Two-legal-points-lead-court-to-drop-case-against-D-30143449.html>, set d. 4. marts 2011.

Wall Street Journal, 30.06.11: *Let Thais Make a Deal*, af Thitinan Pongsudhirak,
http://online.wsj.com/article/SB10001424052702304450604576415353835445460.html?mod=WSJ_Opinion_LEFTTopBucket, set d. 14. juli 2011.

10.4 Rapportør

Asian Human Rights Commission, 09.12.10: Anti-human rights forces dig in, regional group warns, <http://www.humanrights.asia/news/press-releases/AHRC-PRL-034-2010>, set d. 15. marts 2011.

HRW (Human Rights Watch) januar 2011: *Thailand – country summary*, http://www.hrw.org/sites/default/files/related_material/thailand_3.pdf, set d. 15. marts 2011.

HRW (Human Rights Watch), maj 2011: *Descent into Chaos – Thailand’s 2010 Red Shirt Protests and the Government Crackdown*

RWB (Reporters Without Borders) 2010: *Press Freedom Index 2010*, <http://en.rsf.org/press-freedom-index-2010,1034.html>, set d. 17. marts 2010.

10.5 Andet

EU-delegationen, 26.11.10: *Freedom of Expression in Thailand – A Fact Sheet*, ikke publiceret (kan udleveres ved forespørgsel).

NIAS nyt (2007): *THEME: Thailand and the 2006 coup*, NIAS nyt Asia Insights, No. 3 2007, december http://eurasia.nias.ku.dk/nytt/2007_3/NIASn_3_2007_web.pdf#page=8, set d. 28.07.11.